

VYSOKÁ ŠKOLÁ BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Komparativní studie zimní aktivní turistiky v Jeseníkách
The Comparative Study of Winter Active Tourism in the Jeseniky
mountains

Student:

Hana Mochenová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martina Janásová

Uherské Hradiště 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra managementu

Zadání bakalářské práce

Student: **Hana Mochenová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: **Komparativní studie zimní aktivní turistiky v Jeseníkách**
The Comparative Study of Winter Active Tourism in the Jeseniky Mountains

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Metodika zpracování a cíle práce
  3. Zimní turistika a Jeseníky
  4. Lyžařská střediska, jejich charakteristika
  5. Srovnávací studie lyžařských středisek
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HESKOVÁ, Marie et al. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3247-3.
SEDLÁČKOVÁ, Marcela et al. *Jeseníky vítají lyžaře a běžkaře: průvodce s tipy na zajímavé lyžařské túry*. Šumperk: JENA, 2003. ISBN 80-86209-37-7.

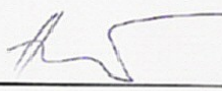
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Janásová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Čestné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Komparativní studie zimní aktivní turistiky v Jeseníkách* vypracovala samostatně pod vedením Ing. Martiny Janásové a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje.

V Uherském Hradišti dne 11. 5. 2012

.....
Hana Mochenová

Tímto bych chtěla poděkovat paní Ing. Martině Janásové za vedení této bakalářské práce, za její cenné rady, odbornou pomoc, ochotu a věnovaný čas.

Hana Mochenová

Obsah:

1. Úvod.....	5
2. Metodika a cíle práce	6
2.1 Metodika zpracování	6
2.2 Cíle práce.....	6
3. Zimní turistika a Jeseníky	7
3.1 Cestovní ruch.....	7
3.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu	11
3.2.1 Lokalizační předpoklady	11
3.2.2 Selektivní předpoklady.....	11
3.2.3 Realizační předpoklady	11
3.3 Zimní turistika	12
3.3.1 Sjezdové lyžování	13
3.3.2 Běžecké lyžování.....	13
3.3.3 Snowboarding.....	14
3.3.4 Dopňkové zimní sporty	14
3.3.5 Sníh.....	14
3.4 Bezpečnostní značení v zimních střediscích	15
3.4.1 Značení orientačních map	15
3.4.2 Značení sjezdových tratí.....	15
3.4.3 Značení běžeckých tratí.....	16
Pravidla bezpečného chování a zdroje nebezpečí na sjezdových tratích	18
FIS pravidla chování při lyžování	18
Pravidla pro bezpečné chování v běžecké stopě	19
3.5 Jeseníky	20
3.5.1 Jednotlivé oblasti Jeseníků.....	22
4. Lyžařská střediska, jejich charakteristika.....	25
4.1 Lyžařské středisko Praděd - Ovčárna	26
4.2 Červenohorské sedlo	28
4.3 Dolní Morava	31
4.4 Malá Morávka – Karlov	33
4.5 Kouty nad Desnou.....	36
4.6 Ostružná – Ramzová – Petříkov.....	37

5. Komparativní studie lyžařských středisek.....	44
5.1 Komparace přepravních zařízení.....	44
5.2 Komparace počtu, délky a obtížnosti sjezdových tratí.....	45
5.3 Komparace infrastruktury služeb lyžařských středisek	46
5.5 Komparace počtu, celkové délky a náročnosti běžeckých tratí	47
5.6 Komparace návštěvnosti lyžařských středisek	48
5.7 Komparace lyžařských středisek dle cen a cenových výhod	50
5.8 Výsledky komparativní studie zimní turistiky v Jeseníkách.....	52
6. Závěr.....	54
Seznam použité literatury	55
a) Knihy	55
b) Internetové zdroje	55
c) Normy	58
Seznam zkratek	59

1. Úvod

Cestovní ruch se v posledních letech stává největším fenoménem všech dob. Stále více obyvatel jak v České republice, tak v zahraničí využívají služeb, které cestovní ruch poskytuje. Jeden z nejrozvinutějších typů cestovního ruchu je zimní turistika, kterou se tato bakalářská práce zabývá.

Téma Komparativní studie zimní aktivní turistiky v Jeseníkách jsem si vybrala proto, že tento typ turistiky je v dnešní době stále více rozvíjen a čím dál častěji vyhledáván. K volbě tohoto tématu mě přivedly také dlouholeté osobní zkušenosti se zimní turistikou a oblíbenost zimních sportů, které je možné v Jeseníkách provozovat. Jedná se o sjezdové lyžování v zimních lyžařských střediscích a běžecké lyžování. Moderní doba umožňuje jízdu nejen na lyžích či běžkách, ale stále více se objevuje také snowboarding. Pohoří Jeseníky jsem pro komparativní studii zvolila záměrně proto, že patří mezi největší a nejnavštěvovanější oblasti v ČR a to nejen v zimním období.

Teoretická část bakalářské práce se věnuje obecným informacím a specifickým druhům cestovního ruchu, které se bezprostředně týkají zimní turistiky. Pozornost je soustředěna i na informace, charakterizující lyžařský areál, sjezdovou a běžeckou trať a stručný popis metody sjezdového i běžeckého lyžování a snowboardingu.

V dalších kapitolách je představeno pohoří Jeseníky s nejvyšší horou Praděd a blízké okolí, které je svou dlouhodobě trvající sněhovou pokrývkou ideální jak pro běžecké, tak sjezdové lyžování. Pro vyznavače zimních sportů v Jeseníkách je v práci zhodnocena řada lyžařských středisek, nastíněny jsou také možnosti dopravy, ubytování a stravování, které mohou být zajímavou inspirací pro aktivní zimní dovolenou. V praktické části je prováděna komparativní studie lyžařských středisek a následné doporučení pro určité cílové skupiny.

2. Metodika a cíle práce

2.1 Metodika zpracování

Bakalářská práce hodnotí úroveň nejznámějších lyžařských středisek v oblasti Jeseníků.

Pro tuto studii jsou použity metody:

- sběr dat = shromažďování informací,
- metoda analýzy = rozbor, všeobecná metoda zkoumání jednotlivých složek a vlastností a rozkládání celku na části,
- metoda syntézy = protiklad analýzy. Jedná se o proces spojování dvou nebo více celků do jednoho celku,
- metoda komparace = srovnávání.

Základním prvkem pro vypracování mé bakalářské práce byly primární a sekundární data.

Primární data potřebná k hodnocení, která nejsou veřejně dostupná jsem získala pomocí telefonického kontaktu, nebo elektronické pošty.

Podklady ke shromažďování sekundárních dat jsem čerpala z odborné literatury a webových stránek.

Teoretická část je věnována metodám sběru dat a analýzy, pomocí kterých je čerpáno z odborné literatury a webových stránek. Tímto způsobem je zpracována třetí kapitola s názvem „Zimní turistika a Jeseníky“, ve které jsou podrobně popsány obecné informace k cestovnímu ruchu, oblasti Jeseníky a její dílčí části.

Aplikační část je zaměřena na metody syntézy a komparace, v níž jsou jednotlivá lyžařská střediska dle vybraných ukazatelů srovnávána a následně vyhodnocena.

Stanovený rozsah stran bakalářské práce mírně navyšují uvedené obrázky, tabulky a grafy, nicméně tyto jsou nepostradatelnou součástí přímého textu při uplatnění definovaných metod práce.

2.2 Cíle práce

Hlavním cílem práce je zhodnocení současné kvality poskytovaných služeb jednotlivých horských lyžařských středisek Jeseníků formou srovnávací studie na základě zjištěných analytických informací.

Dílčím cílem této bakalářské práce je podrobná analýza infrastruktury horských středisek a následná doporučení vymezeným věkovým skupinám.

3. Zimní turistika a Jeseníky

3.1 Cestovní ruch

Světová organizace cestovní ruchu WTO definuje cestovní ruch jako „Činnost osoby, cestující ve volném čase, na přechodnou dobu na místa mimo její trvalé bydliště, a to za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“. (Drobná a Morávková, 2004, s. 12). ^[1]

Druhem cestovního ruchu je turistika, kdy se účastník pohybuje svou vlastní silou. Jde o aktivní formu účasti návštěvníků na cestovním ruchu. Pro turistiku je specifický pobyt v přírodě a často také jednodušší typ ubytování a stravování, kterým může být např. stan, turistická ubytovna, vlastní příprava jídel apod. Turistika má mnoho forem, z nichž nejčastější jsou např. pěší turistika, cykloturistika, vysokohorská a vodní turistika, hipoturistika, dobrodružný cestovní ruch, běh na lyžích apod. ^[6]

Cestovní ruch může být za předpokladu, že je vhodně rozvíjen, zdrojem příjmů pro obec a také zdrojem vytváření nových pracovních příležitostí, dále příležitostí k revitalizaci a zvelebování měst a obcí. Je prostředkem zvyšování životní úrovně a poskytuje ekonomické a sociální příležitosti všem těm subjektům cestovního ruchu, které mají zájem jej využít ve svůj prospěch. ^[5]

Cestovní ruch je systém, který tvoří dva podsystémy a těmi jsou subjekt cestovního ruchu a objekt cestovního ruchu.

Subjekt cestovního ruchu je nazýván účastník cestovního ruchu. Z hlediska ekonomického je subjektem každý, kdo uspokojuje svoji potřebu spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování, pobytu mimo místo trvalého bydliště a zpravidla ve volném čase. Z hlediska statistického je účastníkem cestovního ruchu cestující označován jako návštěvník, turista, nebo výletník.

Objektem cestovního ruchu nazýváme to, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. Jde například o kulturu, přírodu, hospodářství apod.

Stálý obyvatel (rezident) je v domácím cestovním ruchu osoba, která žije minimálně šest po sobě jdoucích měsíců v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu je rezidentem osoba, která žije v zemi minimálně jeden rok před příchodem do jiné země na kratší dobu než jeden rok.

Návštěvník (visitor) cestovního ruchu je osoba, jež v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než je šest měsíců,

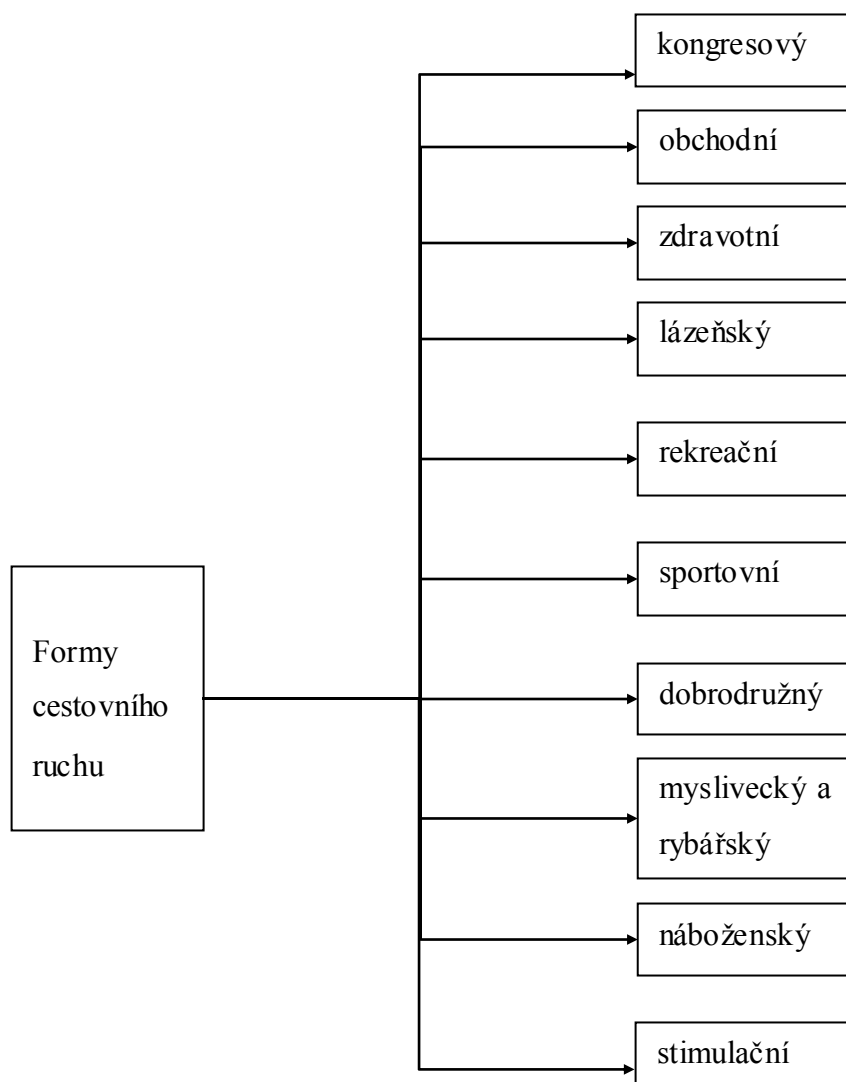
u zahraničního cestovního ruchu cestuje návštěvník do jiné země na dobu, která nepřesahuje jeden rok s tím, že hlavní důvod cesty je v obou případech jiný než výkon výdělečné činnosti.

Turista je v domácím resp. zahraničním cestovním ruchu osoba, splňující kritéria návštěvníka.

Výletník je v cestovním ruchu návštěvníkem, který necestuje na kratší dobu než 24 hodin s tím, že přenocuje v místě návštěvy. ^[3]

Formy cestovního ruchu jsou odvozeny od motivace návštěvníků. Mezi primární motivy realizace cestovního ruchu, od kterých se následně vymezují formy cestovního ruchu, patří motivy rekreační, kulturní, společenské, sportovní, ekonomické a specifické. ^[9]

Formy cestovního ruchu ^[3]

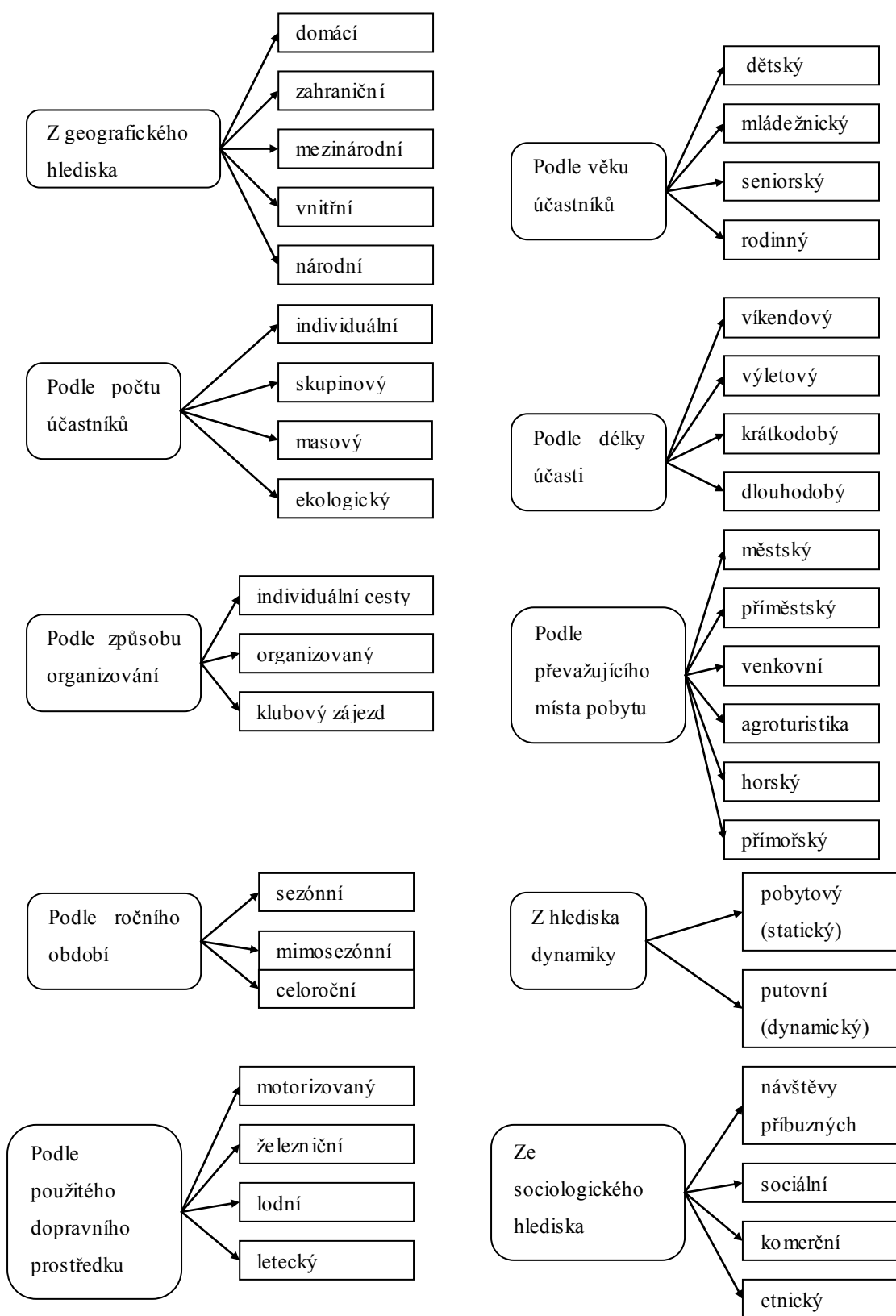
Jelikož se v názvu bakalářské práce mluví o zimní turistice, je nutné podrobněji zmínit ty formy cestovního ruchu, které se bezprostředně zimní turistiky týkají. Těmito formami jsou rekreační a sportovní cestovní ruch.

Rekreační cestovní ruch je forma cestovního ruchu, pro kterou je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí, s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Taktéž se vyznačuje pobyty v příznivém prostředí přírody spojený s různými rekreačními aktivitami, kterými jsou pohybové a nenáročné sportovní činnosti, např. procházky, táboření v přírodě, chataření, chalupaření apod. Má vliv na organismus i duševní pohodu člověka. Dostává stále větší význam se zhoršujícím se životním prostředím v místě trvalého bydliště a pracoviště. Rekreační cestovní ruch má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních, či pronajatých zařízeních nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu. Jeho součástí je také tematický cestovní ruch, který je zaměřený na uspokojování specifických odborných a rekreačních potřeb.

Sportovní cestovní ruch je charakteristický pobyty ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jedná se o turistiku, která může být pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika, ke které patří kempování a karavanning. S ohledem na roční období jsou oblíbené mnohé sportovní aktivity v létě, např. koupání, plavání ve volné přírodě nebo na koupalištích, míčové hry, tenis, pro náročnější golf, v zimě lyžování, sánkování, nebo bruslení. Pohybové a sportovní aktivity mimo zvyšování fyzické zdatnosti působí i na rozvíjení morálních a volných vlastností člověka, jako je například vytrvalost, houževnatost, odvaha a kolektivnost. ^[3]

Druhy cestovního ruchu zohledňují převážně jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách. Jde o členění cestovního ruchu na základně vnějších faktorů. ^[9]

Druhy cestovního ruchu ^[3]

Bakalářská práce se dle druhů cestovního ruchu týká jak skupinového, tak individuálního cestovního ruchu, který je možné provozovat v domácím i zahraničním prostředí v určitou dobu. Jde o horský cestovní ruch, který mohou provozovat téměř všechny věkové kategorie.

3.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu

3.2.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady umožňují umístění aktivit cestovního ruchu do určité oblasti. Určují místo, kde se cestovní ruch může rozvíjet. Lokalizační předpoklady se člení na dvě skupiny. První z nich jsou předpoklady přírodní, které představují např. povrch, podnebí, floru nebo faunu, na daném místě. Druhou skupinou jsou předpoklady kulturní. Tyto předpoklady vyplývají z výsledků tvořivosti člověka a souvisí s historií území. ^[1]

3.2.2 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady cestovního ruchu vyjadřují způsobilost společnosti dané oblasti podílet se na cestovním ruchu aktivně i pasivně, tzn. přijímat účastníky cestovního ruchu a taktéž se jimi stávat. Selektivní předpoklady se člení na předpoklady objektivní a subjektivní. Objektivní selektivní předpoklady jsou souhrnem faktorů, ovlivňujících cestovní ruch v území. Subjektivní ovlivňují rozhodování lidí o účasti na cestovním ruchu, ve kterém působí i mnoho dalších faktorů. ^[1]

3.2.3 Realizační předpoklady

Realizační předpoklady napomáhají uskutečnit přání účastníků cestovního ruchu. Umožňují dopravu účastníků do oblastí s příznivými lokalizačními podmínkami a využívání těchto míst k relaxaci a rekreaci a dalším aktivitám. Realizační předpoklady se dělí na předpoklady dopravní, které vyjadřují jak záleží na hustotě a kvalitě dopravní sítě území a dále se realizační předpoklady dělí na materiálně technické předpoklady, které vyjadřují vybavení území různými zařízeními, které uspokojují přání zákazníka (stravovací, ubytovací, zábavní, kulturní, sportovní). ^[1]

Osobní horská dopravní zařízení (lanovky a vleky)

„Dopravní zařízení v zimním středisku jsou pozemní lanové dráhy, visuté lanové dráhy, kabinové lanové dráhy, sedačkové lanové dráhy, lyžařské vleky a dopravní lyžařské pásy“, jak udává Česká technická norma 01 8027. (2009, s. 6).

Lyžařský vlek je dopravní zařízení, které je určeno k vlečení lyžařů na lyžích, snowboardistů či skibobistů přímo po zasněženém povrchu. Zpravidla na něj navazuje jedna či více lyžařských tratí – sjezdovek. V České republice se pro přepravu osob v horských střediscích nejčastěji využívají lyžařské vleky bubínkové a teleskopické.

Příkladem bubínkového vleku je bubínkový vlek s unášečem pro jednu osobu. Tento typ lyžařského vleku je svou konstrukcí zařazen mezi vleky tzv. střední řady. Jedná se o jednomístný vlek pro lyžování na svazích s délkou do 650 m a převýšením až 180 m při zajištění maximální dopravní kapacity a to i v členitém terénu.

Příkladem teleskopického vleku může být lyžařský vlek typu BBK-5,5 až 11 kW. Tento vlek je svou konstrukcí zařazen mezi lyžařské vleky tzv. lehké řady. Je určen pro nejširší lyžařskou veřejnost, zejména pro začínající lyžaře. Své uplatnění nalezne tam, kde jsou menší lyžařské svahy, např. u soukromých a podnikových chat jako vhodný doplněk k rekreaci. Vlek splňuje nejvyšší provozní a bezpečnostní kritéria. ^[10]

Sedačková lanová dráha je typ dopravního zařízení, které slouží především jako přepravné zařízení osob v horách, užívaným ve vysokohorských turistických střediscích. Sedačkové lanové dráhy jsou budovány pro přepravu 1 – 8 osob.

3.3 Zimní turistika

Zimní turistika je druhem cestovního ruchu, kdy účastníci cestovního ruchu cestují ve volném čase, mimo místo trvalé bydliště, za účelem rekreace, v zimním období. Jedná se zejména o krátkodobé či dlouhodobější výlety se sportovní náplní. Předmětem těchto výletů je návštěva zimních lyžařských středisek, či okolních běžeckých tras. Další aktivity, které jsou spojeny se zimní turistikou jsou např. snowboarding, sánkování, bruslení nebo horolezectví, které je spojeno s dobrodružnou turistikou.

Zimní turistika je úzce spojena s horským a vysokohorským cestovním ruchem, který představuje soubor činností spojených s pobytem ve vhodném prostředí horských a vysokohorských středisek cestovního ruchu.

U nás čeští i zahraniční turisté cestují převážně do Krkonoš a Jeseníků, v zahraničí lákají slovenské Tatry a švýcarské, italské, rakouské nebo francouzské Alpy. V horách turisté navštěvují lyžařská střediska, která jsou vyhledávána milovníky lyžování.

„Zimní středisko (lyžařský areál) je lyžařská oblast vytvořená za účelem provozování zimních sportů, vybavená dopravními zařízeními, sjezdovými a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a ostatními specifickými tratěmi. Lyžařské areály se mohou spojovat ve větší lyžařské oblasti, jak je uvedeno v České technické normě 01 8027“. (2009, s. 6)

„V ČSN 01 8027 je uvedeno, že sjezdová trať je trať vhodná a určená ke sjezdovému lyžování a snowboardingu, která je za tímto účelem kontrolovaná, označená, zpravidla upravená pro lyžující veřejnost a zabezpečena zejména před atypickými nebezpečími. Sjezdové tratě jsou značeny podle stupně obtížnosti. Sjezdovou trať zpravidla vymezuje upravená plocha sněžnými stroji“. (2009, s. 6)

„V ČSN je řečeno, že běžecká trať je trať ve volném lyžařském terénu, určená k běžeckému lyžování, která obvykle bývá za tímto účelem označená a upravená“. (2009, s. 6)

3.3.1 Sjezdové lyžování

Sjezdové lyžování se v našem moderním světě provozuje ve všech kontinentech. Mezi lyžařsky nejvyspělejší země patří také i Česká republika a to díky neustálému rozvoji zimních lyžařských středisek ve všech horských oblastech po celé ČR.

Vývoj lyží je úzce spjat s vývojem lidstva. Lyže umožnily nový druh pohybu člověka na sněhu, člověk přišel od chůze ke skluzu a později k jízdě.

Základním vybavením lyžaře jsou lyže, boty a lyžařské hole. Dříve se vyráběly lyže ze dřeva, dnes jsou vyráběny z nejrůznějších materiálů, jako např. titan, karbon, polyuretan apod. Při volbě sjezdových lyží by měl lyžař přihlížet ke své hmotnosti, výšce, lyžařským dovednostem a typu lyže.

Boty pro sjezdové lyžování jsou důležitou spojkou mezi lyžařem a lyžemi. Jsou určeny k přenosu sil mezi lyžařem, lyžemi a lyžařským terénem. Obuv by měla být pevná a pohodlná.

Lyžařské hole slouží k udržení rovnováhy a pro odpích, pomáhají při zatáčení na lyžích a při vstávání po pádu. ^[8]

3.3.2 Běžecké lyžování

Běh na lyžích má nespočet cenných hodnot jak pro jedince, tak i pro společnost, proto je stále oblíbenější u širokých vrstev obyvatelstva a stává se významným prostředkem pohybové rekreace v zimním období. Běžecké lyžování není však pouze relaxačním sportem, je také jednou z nejstarších a nejdůležitějších závodních lyžařských disciplín, a součástí

různých soutěží. Díky své oblíbenosti získává tento sport stále větší uplatnění v zimní turistice.

Pod pojmem běh na lyžích se rozumí a rozlišuje běh na lyžích jako jedna ze závodních disciplín a lyžování na běžeckých lyžích které je charakterizováno putováním a zvládnutím terénu s běžeckým vybavením a technikou. Z hlediska klasifikace sportovních aktivit patří běh na lyžích mezi sport vytrvalostní a velmi náročný. Pohyb je vykonáván pomocí odrazu nohou a odpichu holemi s využitím skluzu po sněhu. Při tomto vytrvalostním sportu jsou do pohybu zapojeny téměř všechny větší svalové skupiny a tím všestranně a harmonicky rozvíjí zdatnost organismu.

Běh na lyžích je činnost prováděná v zimní přírodě, která působí současně i jako duševní relaxace, přispívá k regeneraci životních sil člověka a ke zvyšování výkonnosti. ^[4]

3.3.3 Snowboarding

Snowboarding je dnes již typický zimní sport, který momentálně přitahuje stále víc a víc mladých lidí. Tento segment společnosti nejvíce oceňuje to, že s sebou tento sport nese určitý styl.

Na snowboardu se jezdí čelem v bok, proto jízda silně připomíná surfování na vlnách nebo jízdu na skateboardu. Podstatou samotné jízdy je klouzání se po zasněženém terénu pomocí prkna, na kterém tedy stojí jezdec bokem do směru jízdy. Obě nohy snowboardisty jsou pevně připevněny k prknu pomocí vázání, které je namontováno v kosém úhlu k podélné ose prkna.

Dnes je snowboarding brán jako zábavný či rekreační sport. ^[14]

3.3.4 Dopňkové zimní sporty

Lyžařské centrum Ramzová je provozovatelem sportu Snow tubing (sněhové čluny). Jde o vyvezení sněhového člunu nahoru vlekem a následné bezpečné spuštění se koridorem na sněhovém člunu dolů. ^[17]

V lyžařském středisku Dolní Morava si mohou lyžaři i nelyžaři vyzkoušet nově vybudovanou 2,5 km dlouhou sáňkářskou dráhu. Nachází se zde také jedna z nejdelších a profilem nejzajímavějších bobových drah v ČR. Svězt se je možno celou zimní sezonu. ^[16]

3.3.5 Sníh

Sníh je pevnou krystalickou bází vody. Ukládáním sněhu na zemi vzniká sněhová pokrývka. Mezi základní druhy sněhu patří nový sníh a starý sníh.

Nový sníh je vzdušný, má plstnatý vzhled, je hebký a jeho charakteristickým rysem je zachování si původní krystalické formy. Nový sníh se rozděluje do 3 podskupin. První z nich je pérový sníh, který je suchý, velmi lehký – provzdušněný. Druhým typem nového sněhu je sníh prachový. Tento typ sněhu je suchý, kyprý a bořivý. Poslední podskupinou je sníh vlhký, který se při lyžování lepí, snadno se udusává, méně se boří, pro jízdu je tupý, pomalý a lyže jsou v něm špatně ovladatelné.

Starý sníh již nemá původní krystalickou soustavu. Mezi druhy starého sněhu patří sníh jemnozrný, středně zrnitý a hrubozrný (nazývaný též jako firn). Starý sníh nikdy nelepí.^[4]

3.4 Bezpečnostní značení v zimních střediscích

3.4.1 Značení orientačních map

Orientační mapy, jinak řečeno také panoramatické mapy mají za úkol poskytovat základní orientaci ve středisku a také návštěvníkovi lyžařský areál představovat. Pokud je orientační mapa (orientační plán) v lyžařském areálu instalována, musí obsahovat určitá značení, mezi které patří typ a popis dopravních zařízení, vyznačení a popis sjezdových tratí a jejich obtížnosti, vyznačení lyžařských cest, pokud na mapě jsou a vyznačení běžeckých tratí pokud na mapě jsou.^[39]

3.4.2 Značení sjezdových tratí

Metoda značení sjezdových tratí je realizována ve 3 stupních, kdy základním kritériem je povaha terénu.

Lehká sjezdová trať je označována modře. Jedná se o trať, která nesmí překročit 25 % podélného a příčného sklonu.^[39]

Obr. č. 3.1 – Značení lehké sjezdové tratě

Zdroj: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b5996fa7-9e0e-42f0-abc6-97828e3b70ed> [10.2. 2012]^[40]

Středně těžká sjezdová trať je označována červeně. Trať nesmí překročit 40 % podélného a příčného sklonu. [39]

Obr. č. 3.2 – Značení středně těžké sjezdové tratě

Zdroj: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b5996fa7-9e0e-42f0-abc6-97828e3b70ed> [10.2. 2012] [40]

Těžká sjezdová trať je označována černě. Takto označovány jsou sjezdové tratě, které překračují maximální hodnoty pro středně těžké sjezdovky. [39]

Obr. č. 3.3 – Značení těžké sjezdové tratě

Zdroj: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b5996fa7-9e0e-42f0-abc6-97828e3b70ed> [10.2. 2012] [40]

Obecný vzorec pro výpočet průměrného převýšení sjezdové tratě

$$\sqrt{c^2 - b'^2} = \text{délka vodorovné délky sjezdovky}$$

$$\frac{\text{výška}}{\text{délka}} * 100 = \text{sklon sjezdovky v \%} \quad [20]$$

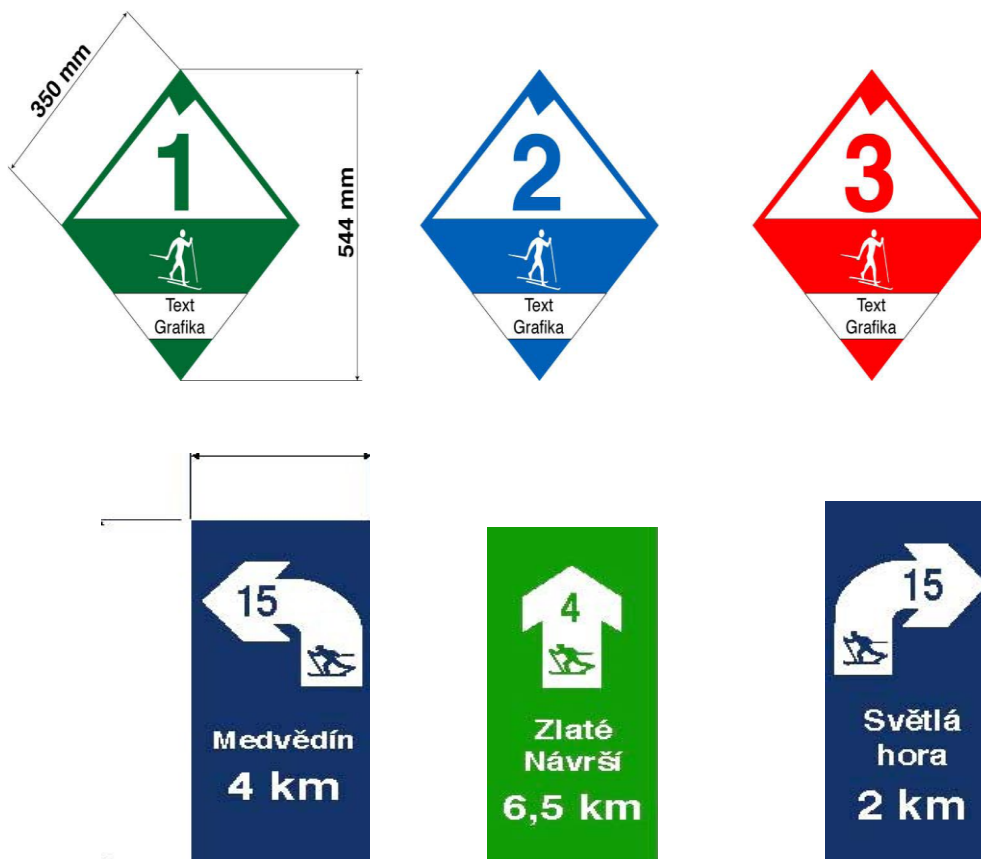
3.4.3 Značení běžeckých tratí

Značení běžeckých tratí je realizováno ve třech skupinách. Základním kritériem pro toto značení je typ tratě.

První skupinou jsou běžecké tratě, které jsou označovány zeleně. Jedná se o turistické tratě. Druhou skupinou jsou běžecké magistrály a páteřní běžecké trasy, jež jsou označeny červeně a třetí skupinou jsou závodní běžecké tratě, označeny modře.

Značení běžeckých tras se provádí pomocí kosočtvercových tabulí nebo také obdélníkových tabulí. Součástí informace o značení je zpravidla číslo běžecké tratě, které odpovídá číslování běžeckých map v turistických mapách. [39]

Obr. č. 3.4 – Příklady značení běžeckých tras

Zdroj:

<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b5996fa7-9e0e-42f0-abc6-97828e3b70ed>
[10. 2. 2012] [40]

Určování obtížnosti u běžeckých tratí je o něco komplikovanější, než u tratí sjezdových. Přesná pravidla ani neexistují, stupeň obtížnosti trasy většinou hodnotí jejich navrhovatelé, většinou zkušení běžkaři. Pro někoho může být trasa jednoduchá, pro jiného velmi těžká. Velmi záleží na typu sněhové pokrývky. Na novém prachovém sněhu je trať úplně jiná, než na starém zledovatělém sněhu, nebo na jaře v rozbředlém a přemrzajícím sněhu. Důležitými kritérii pro hodnocení obtížnosti běžeckých tras jsou délka a převýšení tratě, možnost výskytu nebezpečných sjezdů a zda se strojově upravuje.

Pravidla bezpečného chování a zdroje nebezpečí na sjezdových tratích

Při sjezdovém lyžování se mohou vyskytnout určitá nebezpečí. Jízdu na sjezdových drahách je nutno přizpůsobit kvalitě sněhu, viditelnosti a především schopnostem lyžaře. Uživatelé sjezdových tratí by si měli dávat pozor na hrany terénu a terénní nerovnosti, stromy v okolí sjezdovek, rozježděný terén, nebo proměnlivou či omezenou výšku sněhu. Na sjezdových tratích jsou činnosti jako např. sáňkování, bobování apod. zakázány. Platí na nich taktéž zákaz volného pohybu psů a jiných zvířat. Chůze je výjimečně možná pouze po okraji sjezdové tratě tak, aby nebyli ohroženi ostatní lyžaři. Podobně je tomu i u stoupání na lyžích po sjezdovce. To je možné po okraji sjezdovky za sebou. Přecházení sjezdovky je možné pouze na přehledných místech a s dostatečným odstupem. ^[39]

FIS pravidla chování při lyžování

Mezinárodní lyžařská federace – FIS v roce 1967 schválila 10 pravidel chování při lyžování, která byla naposledy upravena v roce 2002.

- Ohled na ostatní lyžaře
- Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu
- Lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.
- Předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři, či snowboardistovi pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.
- Každý lyžař nebo snowboardista, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet se musí pohledem nahoru a dolů přesvědčit, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.
- Lyžař se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně nezdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař nebo snowboardista, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.
- Lyžař nebo snowboardista, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.
- Každý lyžař nebo snowboardista musí respektovat značení a signalizaci.
- Při úrazech je každý lyžař nebo snowboardista povinen poskytnout první pomoc.

- Každý lyžař či snowboardista, ať je svědek nebo účastník, ať odpovědný nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje. ^[39]

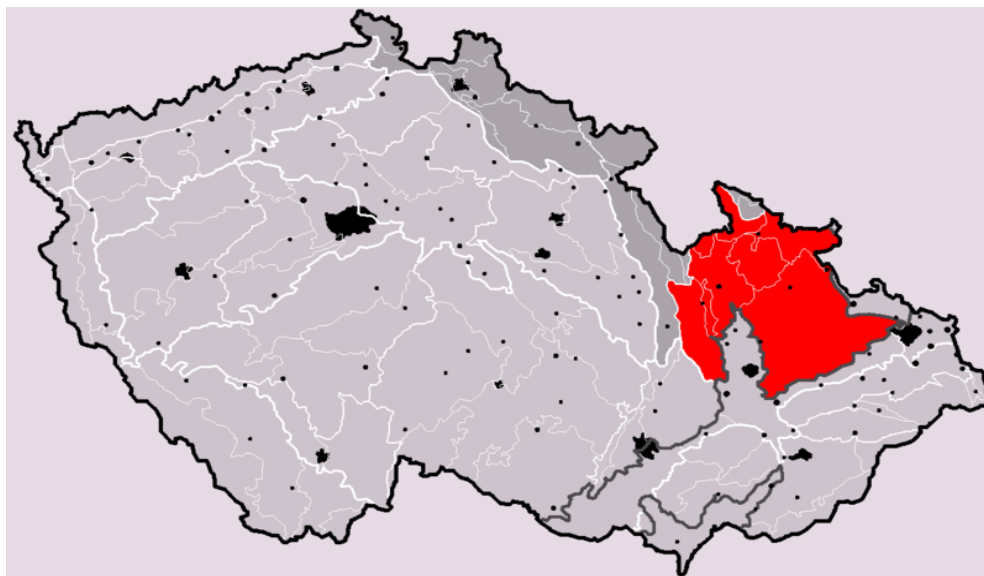
Pravidla pro bezpečné chování v běžecké stopě

1. Každý lyžař se pohybuje v pravé stopě.
2. Při míjení lyžařů v protisměru má přednost lyžař jedoucí z kopce.
3. Lyžař, který předjíždí zezadu, musí zvolit stopu tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.
4. Lyžaři musí jezdit s dostatečným odstupem a s rychlostí odpovídající viditelnosti.
5. Při volení rychlosti a způsobu jízdy musí lyžař zohlednit své umění, terénní, sněhové a povětrnostní podmínky.
6. Chůze bez lyží v lyžařské stopě je zakázána.
7. Předjíždět je povoleno vpravo i vlevo ve volné stopě i mimo ni. Přední lyžař není povinen uvolnit stopu, ale musí tak učinit pokud by hrozilo nebezpečí úrazu.
8. Každý lyžař by měl respektovat značení tratě a pohybovat se pouze vyznačeným směrem. ^[15]

3.5 Jeseníky

Název Jeseníky je souhrnné pojmenování pro hornaté území v České republice, nacházející se na pomezí čtyř historických zemí – Moravy, Slezska, Čech a polského Kladska. Jádrem území je Hrubý Jeseník, po pohoří Krkonoše druhé nejvyšší pohoří v republice s nejvyššími vrchy Praděd 1492 m n. m. a Vysoká hole 1464 m n. m. ^[7]

Obr. č. 3.5 – Oblast Jeseníky

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jesenicka_oblast_CZ_I4C.png [cit.2012-29-2] ^[25]

Praděd je nejvyšší horou Moravy a Slezska a svou majestátností je symbolem Jeseníků i celého kraje. Na vrcholu hory Praděd byla roku 1912 vybudována rozhledna, která však byla roku 1959 odstraněna. Po roku 1970 na stejném místě vzrostla televizní věž s vysílačem, rozhlednou a restaurací. Při příznivém počasí lze z rozhledny spatřit Beskydy, Krkonoše, polské roviny i Vysoké Tatry. Praděd je přírodní rezervací s charakteristickou květenou alpských polí. Na severozápadní straně hory se nachází Tabulové kameny s mnoha druhy mechů, lišejníků a jiných vzácných druhů rostlin. Na vrcholu hory je umístěn hraniční kámen Řádu vřatislavských biskupů a německých rytířů z roku 1721. Praděd nabízí v létě podmínky pro turisty, cykloturisty a v zimě pro milovníky lyžařského sportu. ^[19]

Obr. č. 3.6 – Hrubý a Nízký Jeseník a Kralický Sněžník

Zdroj: <http://www.ceskehory.cz/ubytovani-mapy/jeseniky.html> [cit. 2012–03-21] ^[26]

K jesenické oblasti se také dále přiřazují pohoří Kralický Sněžník, Rychlebské Hory, Zlatohorská vrchovina, Žulovská pahorkatina, Hanušovická vrchovina a samozřejmě Nízký Jeseník. Do popisovaného území taktéž částečně zasahují Orlické hory svou jižní částí v okolí Suchého vrchu a sousedící pohoří v Polsku nazývané se Góry Bialskie a Góry Złote. Jedná se o pestrý, turisticky velmi atraktivní horský a vrchovinný terén, i když zde nechybějí ani nížiny. Středisky jesenické oblasti jsou města Šumperk, Jeseník a Bruntál. ^[7]

Pro Jeseníky je typickým charakteristickým rysem dlouhá zima s dostatkem sněhu, poskytující ideální podmínky pro zimní sporty. Klima na hřebenech je drsné, vlhké a větrné. Výška sněhové pokrývky je největší v březnu, souvislá pokrývka na Pradědu je od konce listopadu do poloviny dubna, její mocnost na hřebenech dosahuje až přes 200 cm. Na úpatí Jeseníků je podnebí spíše průměrně vlhké a mírně teplé. Charakter Jeseníků je odlišný od dlouhých hřebenů Krkonoš, Jizerských nebo Krušných hor, a tak zde jen zřídka najdeme delší souvislou hřebenovou běžeckou trať s malými rozdíly v převýšení. Nejdéle u nás trvá pro příznivce sjezdového lyžování sezona na Pradědu, kterému se právem díky jeho specifickým klimatickým podmínkám přezdívá Moravský ledovec. Je však nutné podotknout, že i další jesenická střediska si postupně budují svoji pozici, převážně díky pomalu se lepšící infrastruktuře a rostoucí nabídce služeb. Horské klima a četnost pramenů vytvořily dobré podmínky pro vznik lázní, z nichž nejznámější, nejmalebnější a nejnavštěvovanější je Karlova Studánka, nacházející se na úpatí masivu Hrubého Jeseníku. Pro svoji jedinečnou polohu

a léčivé klima je Karlova Studánka místem vhodným pro léčbu pacientů s různými onemocněními. Dalšími významné lázně jsou Priessnitzovy Lázně ve městě Jeseník, dále Lázně Lipová a výše již zmíněné Velké Losiny. [2]

Jeseníky zabírají rozsáhlou část dvou severomoravských okresů, šumperského a bruntálského. Popisovaná oblast měří asi 2900 km². Uvnitř této oblasti leží Chráněná krajinná oblast Jeseníky, jenž měří 742 km². Největšími městy ležící v Jeseníkách jsou Šumperk, Bruntál a Krnov a Jeseník. [12]

3.5.1 Jednotlivé oblasti Jeseníků

V této podkapitole je uvedena charakteristika dílčích oblastí Jeseníků. U každé oblasti zmíníme atraktivitu dané části Jeseníků a vyhledávané turistické cíle. Oblasti jsou seřazeny dle geografické posloupnosti od severu k jihu.

Javornicko a Žulovsko

Javornicko a Žulovsko se stalo po otevření hranic opět atraktivní oblastí pro turisty, kteří chtějí poznat nejen přírodní krásy Rychlebských hor, ale rádi zamíří za neméně zajímavými místy ve Slezsku a Kladsku.

Zlatohorsko

Oblast Zlatohorsko je výchozím bodem výletů do polského příhraničí, zvláště například k Otmuchovským jezerům, do Nisy a Prudniku. Perlou Zlatohorska je přírodní rezervace nazývaná Rejvíz s mechovými jezírky a vzácně se vyskytujícími rostlinami.

Jesenicko

Centrem Jesenicka je město Jeseník. Původní název pro město byl Freiwaldau (Frývaldov), což se dá volně přeložit jako „svobodný les“. Proslulé lázně Gräfenberg, přejmenované na Lázně Jeseník jsou dnes součástí města. Byly založeny Vincenzem Priessnitzem, který skloubil prvky vodoléčby s aktivním pohybem. Dnes se v Priessnitzovách lázních léčí neurózy a nemoci dýchacích cest. Jesenicko je známo čarodějnickými procesy, které připomínají jednotlivá zastavení na Čarodějnické cyklostezce. Na severovýchodní straně od Jeseníku leží Česká Ves. V obci najdete krytý bazén a v areálu ranče Orel moderní adrenalin park. Nedaleko Jeseníku se nachází obec Lipová – lázně. Zde založil Johann Schroth klimatické lázně, které jsou dnes tvořeny malým areálem lázeňských budov. Nedaleko obce se nachází Jeskyně na Pomezí.

Ramzovské sedlo

Tato oblast se může pyšnit tím, že se v ní nachází nejvýše položená rychlíková stanice v České republice. Obec Ramzová je v létě rájem turistů v zimě lyžařů. Ramzovské sedlo je východiskem turistických tras do Hrubého Jeseníku, zvláště na vrchol Šerák, kde je možnost se dostat pomocí lanovky, dále na Keprník, Vozku a Červenou horu, pod níž se nachází Červenohorské sedlo. V turistické a lyžařské centrum se postupem času stala sousední obec Petříkov, odkud vedou upravené běžecké tratě k chatě na Paprsku a přes Starý kopec do Starého Města pod Sněžníkem či na horu Smrk a dále do Rychlebských hor. Níže pod Ramzovou leží další známé, turisticky vyhledávané lyžařské středisko, obec Ostružná. Odtud vedou turistické stezky a lyžařské tratě na Staroměstsko nebo do již výše zmíněných Rychlebských hor, či Hrubého Jeseníku. Vysokohorský charakter masivu Keprníku přitahuje v létě i v zimě svými přírodními krásami.

Staroměstsko a Hanušovicko

Pro milovníky hor, kteří dávají přednost oblastem vzdáleným daleko od davů turistů, je ideální krajinou Staroměstsko. Nově vybudovaná pozemní komunikace na Kladské sedlo s hraničním přechodem do Polska nabízí turistům atraktivitu polské oblasti Králického Sněžníku. Je rovněž vyhledávaná milovníky cykloturistiky. Zajímavostí v okolí Starého Města jsou betonové pevnosti, vybudované před druhou světovou válkou, z nichž jsou i některé zpřístupněné návštěvníkům. Letní i zimní výlety na masiv Králického Sněžníku a po trasách v okolí Starého Města s návštěvou chat na Návrší a na Paprsku patří k nezapomenutelným zážitkům. Pro milovníky lyžování jsou k dispozici nově vybudované sedačkové lanovky na Paprsku a ve Stříbrnicích. Pro běžkaře jsou zde upravené běžecké stopy v okolí Starého Města a Paprsku. Nejjižnější místo v této oblasti zaujímá jedno z nejmladších měst v České republice a tím je město Hanušovice. Nachází se zde známý pivovar Holba. Hanušovice jsou významnou železniční křižovatkou, z které se dostanete do čtyř směrů, do Jeseníku, Šumperka, Letohradu a Starého Města pod Sněžníkem.

Šumpersko

Centrem lokality je město Šumperk. Město je nazýváno „Bránou Jeseníků“, jelikož leží na křižovatce cest, které vedou k nejvýznamnějším horským základnám – Skřítku, Červenohorskému sedlu, Ramzové a také k úpatí masivu Králického Sněžníku. Město

Šumperk leží v malebném údolí řeky Desné, chráněné od severu masívem jesenických hřebenů ve výšce 300 až 350 m n. m. ^[11]

Asi 10 km od Šumperka se nacházejí Velké Losiny. Obec Velké Losiny v Jeseníkách patří k nejstarším obcím šumperského okresu. Historie obce je úzce spjata s rodem Žerotínů, po kterém v obci zůstala řada památek. Mezi tyto památky se řadí například renesanční zámek, lázně, stará papírna, ve které se dodnes vyrábí ruční papír, dále farní kostel a další drobnější církevní a světské památky. ^[18] Ve Velkých Losinách a Šumperku se konaly nejmasovější čarodějnické procesy v českých zemích. Obdivovaným dílem je přečerpávací vodní elektrárna s názvem Dlouhé stráně. Červenohorské sedlo, nacházející se nedaleko Dlouhých Strání je střediskem zimních sportů a východiskem turistických cest do Hrubého Jeseníku. Dalšími lyžařskými centry v této oblasti jsou Kouty nad Desnou, Přemyslov a Klepáčov.

Zábřežsko

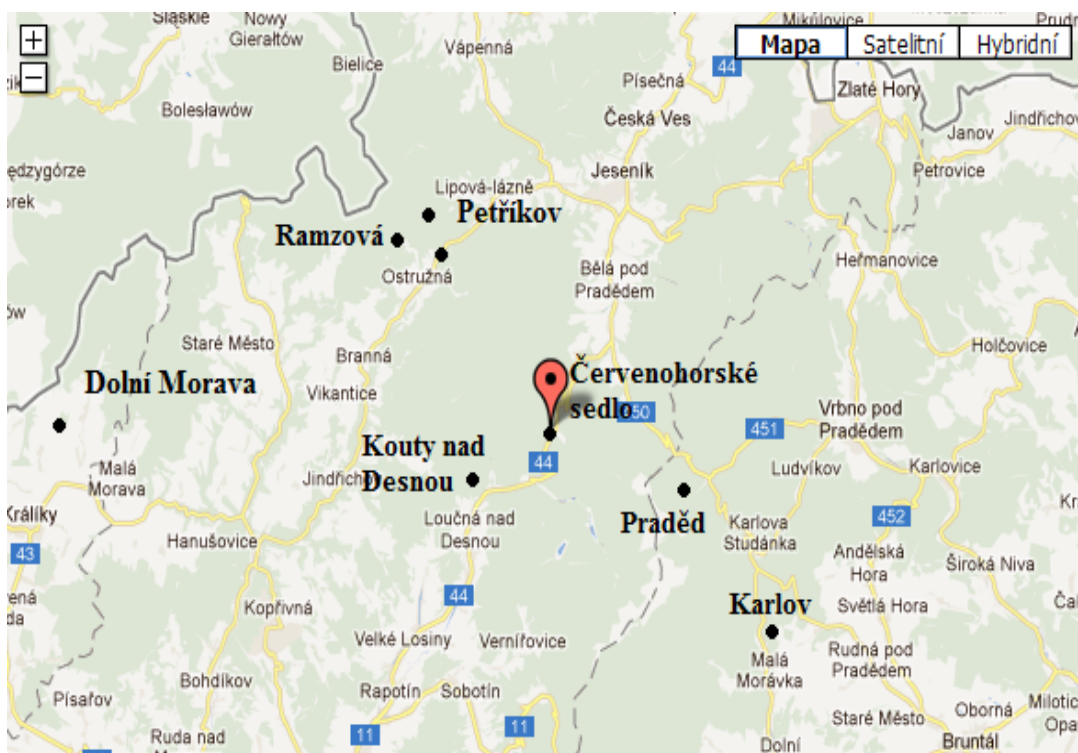
Centrem regionu je město Zábřeh. Oblast Zábřežsko se rozprostírá mezi pohořím Jeseníky a Olomouckem – Hanou. Západní část této oblasti je výchozím bodem do Orlických hor. Návštěvníci, preferující vodáckou turistiku si nenechají ujít plavby na raftech nebo kánoích po protékající řece Moravě. ^[12]

4. Lyžařská střediska, jejich charakteristika

Lyžařská střediska Jeseníků jsou umístěna především v horském údolí tohoto pohoří. Díky novým zasněžovacím technologiím se stávají atraktivní i střediska položená v nižších oblastech. V Jeseníkách si návštěvníci mohou vybrat opravdu z mnoha lyžařských středisek, které určitě splní jejich očekávání. Sjezdovky jsou vhodné jak pro zkušené lyžaře, tak i pro učící se děti nebo mírně pokročilé lyžaře. Téměř v každém středisku najdeme svahy mírné, i obtížnější. Lyžařská střediska taktéž v hojném počtu nabízí výuku lyžování, možnosti ubytování a stravování, což zvedá jejich prestiž. Jeseníky nabízejí již zmodernizované lyžařské areály vybavené sedačkovými lanovkami a dlouhými sjezdovkami.

Pro Jeseníky na běžkách jsou charakteristické okruhy kolem jednotlivých masivů, popř. stoupání na vrcholy a jejich sjezdy, což samozřejmě neplatí všude. Příkladem je běžkaři oblíbená hřebenovka Jelení studánky – Ovčárna – Praděd – Švýčárna – Slatě – Kamzík s možným pokračováním na Ramzovou a dále. [2]

Obr. č. 4.1 - Lyžařská střediska na mapě

Zdroj: <http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=goo&raw=> [cit.2012-20-2] [27]

U každého z níže charakterizovaných středisek je uvedena poloha, možnosti využití doplňkových služeb pro návštěvníky, dále přehled přepravních zařízení, včetně kapacity přepravy, přehled sjezdových tratí, délku, převýšení a obtížnost tratí. Nechybí ani přehled běžeckých tratí včetně jejich délky a obtížnosti.

4.1 Lyžařské středisko Praděd - Ovčárna

Lyžařské středisko Praděd a okolí ležící asi 6 km od Karlovy Studánky, je jedno z nejvýše položených lyžařských středisek v České republice s nejlepšími sněhovými podmínkami. Na Petrových kamenech se horní stanice vleků nachází ve výšce 1438 m n. m. Lyžařská sezona trvá zpravidla od listopadu do poloviny května. Tímto se Praděd stává místem s nejdelší lyžařskou sezonou u nás a to jej činí jedním z nejatraktivnějších a tím i jedním z nejnavštěvovanějších lyžařských středisek. Na Petrových kamenech je možno využít sjezdové tratě všech obtížností, u chaty Barborka je turistický lyžařský svah, cvičná louka se nachází také pod Švýčárnou.

Chata Kurzovní má v okolí upravující se závodní běžecké tratě v délkách 1 - 5 km, upravovaná bývá také cesta z Ovčárny na vrchol Pradědu a dále přes Švýčárnu, Kamzík, a Petrovku na Červenohorské sedlo. K uvedeným tratím se přidávají turistické trasy ze Skřítku, Alfredky nebo z Malé Morávky a Karlova.

Horské chaty a hotely (Ovčárna, Barborka, Figura, Kurzovní, Švýčárna) nabízejí bohatý a pestrý výběr občerstvení, ubytování je kvůli vysokému zájmu nutné rezervovat předem. Na vrcholu Pradědu se nachází věž, ve které je v provozu restaurace. ^[2]

K Ovčárně zajišťuje spojení kyvadlová autobusová doprava od křižovatky Hvězda, kde se nacházejí odstavná parkoviště s poměrně velkou kapacitou. Vzhledem k tomu, že se středisko nachází na území NPR Praděd, pracovníci CHKO Jeseníky regulují počty denních návštěvníků. Ve dnech hlavní sezony proto příznivci sjezdového lyžování nemají jistotu, že se do vrcholových partií dostanou. Exkluzivní poloze, úrovni nabízených služeb a kvalitě zázemí odpovídají i cenové relace. ^[7]

Sjezdové tratě jsou vhodné jak pro začátečníky, tak i pro zdatné lyžaře, snowboardisty a rodiny s dětmi. Absenci nočního lyžování vynahrazují sjezdovky v okolí, tratě na Pradědu nepotřebují umělé zasněžování a k jejich údržbě stačí pouze rolba. Na Ovčárně má sídlo stanice Horské služby, návštěvníkům střediska je k dispozici i lyžařská škola. ^[2]

Tab. č. 4.1 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Praděd

Sjezdová trať	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě (%)	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod.
Sjezdovka A	850	199		27,7	4	Vlek A	900
Sjezdovka B	600	155		22,2	5	Vlek C	900
Sjezdovka C	600	155		20,1	7	Dvojvlek B	1800
Sjezdovka D	350	110		33,1	3	Vlek D	320
Turistická	800	155		19,7	8	Velký Václavák	650
Velký Václavák	500	130		20,4	6	Vlek Malý Václavák	320
Malý Václavák	250	90		38,6	1	LV Švýčárna	300
LV Švýčárna	200	60		34,4	2	x	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cuntry=1&rg=4&loc=3&cat=45&frm=info&raw=> [cit.2012-5-2] ^[33]

Tab. č. 4.2 - Běžecské tratě lyžařského střediska Praděd

Běžecská trať	Délka (m)	Obtížnost
Ovčárna – Praděd	4	Nízká
Ovčárna – Švýčárna	6	Nízká
Ovčárna – Karlov	7	Nízká
Ovčárna – Červenohorské sedlo	12	Vysoká
Ovčárna – Vysoké hole – Skřítek	13	Vysoká

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cuntry=1&rg=4&loc=3&cat=45&frm=info&raw=> [cit.2012-5-2] ^[33]

Obr. č. 4.2 - Panoramatická mapa lyžařského střediska Praděd

Zdroj: <http://ceska-republika.tripzone.cz/praded> [cit. 21. 3. 2012] [28]

4.2 Červenohorské sedlo

Červenohorské sedlo je hojně navštěvovaným lyžařským areálem na Severní Moravě. Leží na silnici č. 44 ze směru Šumperk do Jeseníku ve výšce 1013 m n. m. Středisko je velice známou křižovatkou letních i zimních cest. Areál se dělí na jižní a severní svahy. Provoz areálu zajišťuje Ski klub Šumperk. Lyžařské sjezdovky v areálu dosahují výšky 862 až 1164 m n. m. Tato poloha zajišťuje kvalitní sněhové podmínky a tím dává předpoklad pro úspěšnou zimní sezonu od poloviny prosince až do konce března. V areálu najdeme sedm vleků, čtyři sjezdovky a dvě cvičné louky a od poloviny zimní sezony 2011 – 2012 čtyřsedačkovou lanovou dráhu. [2]

Na severních svazích se nachází čtyři sjezdovky odlišené barvami podle obtížnosti. Černá sjezdovka se řadí mezi nejobtížnější a uspokojí závodníky a vyznavače extrémního lyžování, červená je středně těžká a je slalomová závodní, dále modrá, která je méně obtížná. Další dvě sjezdovky mírnějšího převýšení, z nichž jedna je osvětlená, najdeme na protější straně areálu - jižním svahu. [7] Na všech vlecích je možné uplatnit časové i bodové jízdenky, sjezdovky jsou denně strojově upravovány rolbou. Na Červenohorském sedle sídlí Horská služba a jsou zde poskytovány služby jako jsou např. lyžařská a snowboardová škola, půjčovna lyžařského vybavení, úschovna zavazadel a prodejna lyžařských potřeb. [2]

I běžkaři si na Červenohorském sedle přijdou na své, jelikož je výchozím bodem k lyžařským túrám. Trať směrem na Praděd vede po modré a zelené značce, je možné však využít i červenou hřebenovku. Směrem na Keprník a Šerák je stopa upravena po Vřesovou

studánku. Na severovýchodním úbočí Velkého Klínu v okolí Pekárky se nachází závodní běžecký okruh. [7]

Pro návštěvníky je v areálu k dispozici hotel a chata, poskytující ubytování a stravování. V hotelu je zabudovaný krytý bazén, sauna a posilovna. Parkoviště u areálu sice zvětšilo svoji kapacitu, ale pro obrovskou návštěvnost milovníků hor často nestačuje. [2]

Tab. č. 4.3 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Červenohorské sedlo

Sjezdové tratě	Délka (m)	Prevýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě (%)	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/h.
Sjezdovka 1- sev. svahy	1000	277		28,8	1	Tatrapoma sev. svahy	800
Sjezdovka 2– sev. svahy	700	190		28,2	2	Lanová dráha Velký Klínovec sev. svahy	2400
Sjezdovka 2a – sev. svahy	400	100		25,8	3	Tatrapoma sev. svahy	900
Sjezdovka 3– sev. svahy	750	190		26,2	4	Kotva Doppelmayr sev. svahy	900
Sjezdovka 3a– sev. svahy	410	100		25,3	5	Vlek SKI BAG jižní svahy	350
Sjezdovka 3b– sev. svahy	150	15		10,1	10	Doppelmayr jižní svahy	800
Sjezdovka 4– sev. svahy	800	186		23,9	6	Doppelmayr jižní svahy	450
Sjezdovka 4a- sev. svahy	300	60		20,4	9	Lanový vlek – Ski and Board Schoul LOAP	100
Sjezdovka 5- jižní svahy	450	100		21,9	7	Tatrapoma	500
Sjezdovka 6 – jižní svahy	280	60		21,9	8	x	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=sje&raw=> [cit.2012-20-3] [29]

Tab. č. 4.4 - Běžecské tratě lyžařského střediska Červenohorské sedlo

Běžecská trať	Délka (km)	Obtížnost
Červenohorské sedlo - Švýcarská (Praděd)	10	Střední
Červenohorské sedlo - Vřesová studánka	3	Nízká
Červenohorské sedlo - Petrovka - Kouty nad Desnou - Červenohorské sedlo	15	Střední
Červenohorské sedlo - Videlský kříž	15	Střední
Červenohorské sedlo – Šerák – Ramzová	15	Střední

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[29]

Obr. č. 4.3 - Panoramatická mapa lyžařského centra Červenohorské sedlo

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/panmapa.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[29]

4.3 Dolní Morava

Lyžařský areál Dolní Morava je vyhledávaným místem milovníků zimních sportů. Řadí se nejmodernější lyžařské areály u nás. Návštěvníci si zde oceňují výborné klimatické podmínky a náročné terény v nadmořské výšce 760 – 1105 m n. m.

Sjezdovky v tomto hojně navštěvovaném zimním středisku s technicky zajímavými parametry jsou z větší části uměle zasněžovány. Jedna kratší sjezdovka je s umělým osvětlením k dispozici pro večerní lyžování.

Pro návštěvníky preferující běžky je v areálu k dispozici značné množství značených a upravených běžeckých tras. Výlet na běžkách je nejlepší způsob jak poznat překrásné okolí horního toku řeky Moravy, dále úchvatný hřeben masivu Kralického Sněžníku a okolních hor. Areál střediska Dolní Morava nabízí stravovací služby v přilehlé restauraci a hotel nabízející jak další restauraci, tak ubytovací služby. Ubytovaní i občerstvení poskytuje také obec nebo okolní chaty. [2]

Areál je vybaven moderními zařízeními jako jsou např. dvě čtyřsedačkové lanovky, zasněžovací děla na tvorbu nového sněhu pro stále se udržující výši sněhové pokrývky sjezdovek a novými stroji na úpravu svahů. Nejmenší lyžaři mají v provozu dětský ráj s pojízdňým pásem, kolotočem a spoustou postav z pohádek. Návštěvníkům jsou k dispozici nově otevřené horské chaty přímo na svazích areálu s ubytovacími službami, restauracemi, bufety a kvalitním sociálním zázemím. Pro mimo lyžovací vyžití je zde v zimě v provozu osvětlená sánkařská dráha a od léta také nově vybudovaná celoroční bobová dráha. [13]

Tab. č. 4.5 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Dolní Morava

Sjezdové tratě	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě (%)	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod.
U Slona	1200	293		25,2	4	U Slona	2400
Modrá sjezdovka	600	110		18,6	5	Sněžník	2400
Áčko	1200	369		32,3	1	Doppelmayr	1200
Běčko	1750	369		26,6	3	Sun Kid koberec	x
Dětský ráj, Sun Kid	200	70		37,3	2	x	x

Zdroj: <http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=17&loc=5&cat=45&frm=info&raw=> [cit.2012-21-3] [13]

Tab. č. 4.6 – Běžecské tratě lyžařského střediska Dolní Morava

Běžecská trať	Délka (km)	Obtížnost
Chata Slaměnka - Dolní Morava	15	Nízká
Chata Slaměnka – Návrší	40	Vysoká

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=17&loc=5&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[13]

Obr. č. 4.4 - Panoramatická mapa lyžařského centra Dolní Morava

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/panmapa.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=17&loc=5&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[13]

4.4 Malá Morávka – Karlov

Horská obec Malá Morávka se nachází na severních a severovýchodních svazích Solného vrchu (818 m n. m.) a Klobouku (960 m n. m.). Je zde k nalezení největší množství vleků a sjezdovek v Jeseníkách pohromadě. Je spolu s Karlovem jedna z největších turistických a lyžařských oblastí v Jeseníkách. Zimní turistika se soustřeďuje zejména v části Malé Morávky, v osadě Karlov. Údolí Malé Morávky a Karlova pod Pradědem se může pyšnit dlouhou zimou a vysokou sněhovou pokrývkou.

Lyžařské centrum je svou rozmanitostí sjezdovek a dobré dostupnosti dalším z nejvyhledávanějších míst pro lyžařskou dovolenou, ale i pro příležitostné lyžování. Ve středisku si na své může přijít opravdu každý. Karlov nabízí sjezdovky nejen pro zkušené lyžaře, ale také pro začátečníky. Díky tomu se také stalo oblíbené pro rodiny s dětmi. Sjezdovky nevynikají přílišnou délkou, přesto ti náročnější a zkušenější lyžaři jistě nepohrdnou těžší sjezdovkou Myšák a Kazmarka, o nejobtížnější sjezdovce s názvem Lokomotiva nemluvě. Lyžařské tratě jsou upravované, osvětlené, technicky zasněžované a celkem dosahují délky devíti kilometrů. Díky osvětlenosti sjezdovek si na své přijdou i příznivci večerního lyžování. Převýšení sjezdovek je od 40 do 150 m.

U většiny vleků se nachází občerstvení nebo restaurace, parkovací plocha je pro návštěvníky k dispozici přímo pod areálem. Do střediska je možnost dopravy i skibusem.

Vynikající podmínky jsou zde i pro vyznavače běžek, jelikož středisko Karlov je ideálním nástupním místem na hřebenové jesenické túry. ^[2]

Tab. č. 4.7 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Malá Morávka - Karlov

Sjezdové tratě	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné ořevýšení sjezdové tratě v (%)	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod.
Na okolo	900	150		16,9	10	Mýšáček	300
Rukáv	750	150		20,4	7	Myšák	850
Myšák	650	155		24,6	4	Kotva	11150
Kazmarka	600	151		26	2	U Pradědu	737
Zmola	630	151		24,7	3	Roháč	1100
Školní	400	76		19,4	8	Katrák	1163
Kotel	1100	150		13,8	15	Nad horskou službou	700
Jantar	900	124		13,9	14	EPV 300	250
Muldý	750	111		15	13	EPV 300	300
Snowpark	600	80		13,5	16	Tatrapoma H60	700
Loučky	500	80		16,2	11	BLVO	450
Školní	550	90		16,6	10	LV 600	360
Hlavní	750	120		16,2	12	Kotva	1200
V Zahrádkách	600	100		16,9	9	x	x
Orbit	500	110		22,6	5	x	x
Obračka	950	196		21,1	6	x	x
Slalomka	500	150		31,4	1	x	x
Kopřivná	450	50		11,2	17	x	x

Zdroj: <http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=4&cat=45&frm=info&raw=> [cit.2012-21-3] ^[30]

Tab. č. 4.8 – Běžecské tratě lyžařského střediska Malá Morávka – Karlov

Běžecská trať	Délka (km)	Obtížnost
Karlov - Mravencovka - Alfrédka (přes Malý Kotel nebo po zelené) - Ztracené kameny - Skřítek - Žlutý potok - Zelené kameny	28	Vysoká
Vodárna Karlov nebo Nad karlovým - Mravencovka - Nová Ves – Karlov	13	Střední
Karlov Polesí - Pod Vápennou - Kopřivná - Kapitánská - Hvězda – Ranná - Malá Morávka	23	Vysoká
Fit okruh Karlov (tábořiště)	3	Nízká
Železniční stanice Rudná pod Pradědem – Ranná	3	Nízká

Zdroj: <http://www.rymarovsko.cz/bezkarske-trasy/305-becke-trasy-v-lokalit-mala-moravka-karlov-pod-praddem.html> [21. 3. 2012] ^[34]

Obr. č. 4.5 - Panoramatická mapa lyžařského centra Malá Morávka – Karlov

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/panmapa.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=4&cat=45&frm=info&raw=> [cit.2012-21-3] ^[30]

4.5 Kouty nad Desnou

Lyžařské středisko Kouty nad Desnou je největší skiareál na Moravě s první šestisedačkovou lanovkou v Česku. Čas jízdy na vrchol sjezdovek je 6 min 48 sec. Ski areál Kouty se nachází v chráněné krajinné oblasti Jeseníky, obci Loučná nad Desnou, místní části Kouty nad Desnou umístěné v 1100 m n. m. Ski centrum nabízí zákazníkům čtyři sjezdovky, z toho dvě mají délku přes 2 km s ojedinělou šířkou přes 50 m, dále bezplatné parkování přímo v lyžařském areálu s kapacitou 600 aut a 20 autobusů.

Ve středisku mohou milovníci zimního sportu využít dětský park, pojízdný pás, snowpark, běžecké trasy, restaurace, prodejnu, půjčovnu a servis všech lyžařských potřeb, testcentrum lyží a snowboardů, lyžařskou školu a několik restaurací se slunnou terasou.

Horní stanice lanovky je výchozím bodem pro nově upravované běžecké trasy v nadmořské výšce 1100 - 1250 m. Díky této poloze jsou zde výborné sněhové podmínky a nádherné prostředí. Sněhovou jistotu garantuje nejmodernější zasněžovací technika pokrývající všechny sjezdovky. ^[31]

Tab. č. 4.9 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Kouty nad Desnou

Sjezdové tratě	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě (%)	Pořadí obtížnosti	Vleky	Délka (m)	Počet přepravených osob/hod.
U Vrtulí	650	100		15,6	4	Dlouhé stráně šestisedačková Doppelmayr	1933	3200.
Medvědi	2150	500		23,9	2	U vrtulí (kotva)	650	1200
Hřebenovka	2450	500		20,8	3	C. K Snowparku (kotva)	410 m	1200
K Snowparku	410	100		25,1	1	x	x	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=28&cat=45&frm=sje&raw=> [21. 3. 2012] ^[31]

z Ramzové na Šerák s přestupní stanicí na Čerňavě s celkovou délkou 3200 m umožňuje přístup k nejdelším sjezdovým tratím v Jeseníkách. Zároveň s lanovkou kolem sjezdovek střední obtížnosti vede několik vleků. Dolní část svahů jsou k dispozici méně zkušeným lyžařům jako cvičné louky. ^[2]

Novou atrakcí, kterou mohou návštěvníci provozovat v lyžařském areálu Ramzová, je jízda na sněhových člunech, jež nahrazuje letní jízdy na mini kárách. V celém okolí Ramzové je řada hotelů, ubytoven a restaurací s pestrá nabídkou služeb pro náročné i méně náročné zákazníky. (Neubauer, Katůša, Sport) včetně ski servisu a půjčovny lyží.

Ramzová je nejvýše položenou rychlíkovou stanicí v republice, jejichž vlakové nádraží se nachází kousek od spodní stanice vleku, u ní je také velké záchytné parkoviště pro automobily. ^[7]

V Ramzovském sedle taktéž nachází stanice Horské služby.

Dalším střediskem se dvěma sjezdovými tratěmi střední obtížnosti o délce cca 800 m nalezneme v Petříkově na Ostružníku. Je součástí Ostružné a leží nedaleko Ramzové, cesta do něj se tedy shoduje. Orientace svahů k severovýchodu, dostatek sněhu a sněhová děla zaručují dlouhou sezónu. Středisko nabízí sjezdové tratě střední obtížnosti pro spíše zkušenější lyžaře v nadmořské výšce 740 – 950 m. Sjezdovky jsou pravidelně upravovány rolbou a také díky tomu se zde lyžuje od poloviny prosince do konce března. Nedaleko areálu je prostorné parkoviště. Občerstvit se můžete přímo u vleků nebo ve stylových restauracích v jejich těsné blízkosti. Areál je v centru obce a obklopují ho hotely, penziony i chaty nabízející ubytování v soukromí. Přímou u vleku je lyžařům k dispozici ski servis a úschovna lyží, lyžařská škola i půjčovna veškerého potřebného vybavení. I přes sousedství dalších dvou areálů si Petřikov uchoval poklidný ráz a dýchne spíše rodinnou atmosférou, není zde očekáván proto žádný shon velkého střediska. V okolí se nacházejí atraktivní běžecké trasy směrem na Ramzovou, Ostružnou, Smrk, či populární Paprsek.

Třetím místem, kde jsou soustředěny sjezdové tratě, je lyžařské středisko Ostružná (740 – 835 m n. m.), ležící 1 km západně od Ramzovského sedla. V tomto středisku je na severních svazích k nalezení 6 upravovaných sjezdovek s délkou více jak 2 km a 4 vleků s kapacitou 2500 osob/hod. Méně náročné luční terény jsou osvětleny, což jistě uvítají lyžaři, kteří preferují noční lyžování. V areálu taktéž nechybí půjčovna lyžařského vybavení, lyžařská škola, snowpark či atrakce jakou jsou snowtubing a snowcart. Možnosti občerstvení jsou hned u vleků a v jejich blízkosti jsou také restaurace, kde je možné se dobře najíst a možnost ubytování ve dvou horských chatách. Parkoviště je zdarma k dispozici přímo u areálu. Do střediska je možnost dopravy i skibusem.

Vyznavačům běžeckého lyžování slouží několik kilometrů tratí, z nichž některé jsou upravované. Ramzová i Ostružná jsou výchozími body pro cesty do Jeseníků a do Rychlebských hor. Lanovka na Šerák usnadní cestu zájemcům o hřebenovou túru přes Keprník na Červenohorské sedlo a Praděd. Velmi využívaná je rovněž trasa Petříkov (Ostružná) – Císařská bouda – Paprsek s výstupy na Smrk. ^[2]

Tab. č. 4.11 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Ramzová

Sjezdová trať	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě v %	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod.
Čerňava - Ramzová I.	1400	272		19,8	4	Lanová dráha Ramzová – Čerňava	2400
Čerňava - Ramzová II.	1300	272		21,4	2	Lanová dráha Čerňava – Šerák	1000
Mračná - Čerňava I.	900	200		22,8	1	Roby	700
Mračná - Čerňava II.	1100	200		18,5	5	Boby	500
Černá	300	60		20,4	3	Moby	700
Šerák – Ramzová	3260	550		17,1	6	x	x
Ramzová – Louka	400	20		5	7	x	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=6&cat=45&frm=sje&raw> [cit.2012-21-3] ^[35]

Tab. č. 4.12 – Běžecké trasy lyžařského střediska Ramzová

Běžecká trať	Délka (km)	Obtížnost
Ramzová - Červenohorské sedlo	14,5	Střední
Ramzová – Petříkov- Paprsek - Ostružná – Ramzová	18,5	Vysoká
Ramzová – Ostružná	14	Střední

Zdroj:

<http://www.jeseniky.net/index.php?obl=3&kat=3&sluz=43&pol=2486> [29. 3. 2012] ^[36]

Tab. č. 4.13 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského centra Petříkov

Sjezdovka	Délka (m)	Převýšení (m)	Obtížnost	Průměrné převýšení sjezdové tratě v %	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod.
KARYO	600	120		20,4	5	KARYO	700
KASTE I	800	185		23,8	1	KASTE -velký 1	1300
KASTE II	900	185		21	4	KASTE – střední	700
KASTE III	800	180		23,1	2	KASTE – velký 2	1300
KASTE IV	700	180		26,6	3	KASTE – malý	450
KASTE V	500	60		12,1	6	x	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=5&cat=45&frm=sje&raw=> [cit.2012-21-3] ^[37]

Tab. č. 4.14 – Běžecské tratě lyžařského centra Petříkov

Běžecská trať	Délka (km)	Obtížnost
Petříkov – Paprsek	5	Střední
Petříkov – Smrk	8	Střední
Petříkov – Ostružná	2	Nízká

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=5&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[37]

Tab. č. 4.15 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Ostružná

Sjezdová trať	Délka (m)	Převýšení (m)	Průměrné převýšení sjezdové tratě v %	Obtížnost	Pořadí obtížnosti	Vleky	Počet přepravených osob/hod
Skalka	350	80	23,47		2	1	500
Jasanová	400	80	20,41		5	2	650
Dětská	80	10	12,6		6	3	450
Háječek	420	90	21,9		3	4	450
Zahrádka	430	90	21,4		4	X	x
Lesní	420	100	24,5		1	X	x

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=10&cat=45&frm=sje&raw=> [cit.2012-21-3] ^[38]

Tab. č. 4.16 – Běžecské tratě lyžařského střediska Ostružná

Běžecská trať	Délka (km)	Obtížnost
Ostružná-Petřikov-Ramzová-Ostružná	6	Nízká
Ostružná-Petřikov-Smrk-Ramzová-Ostružná	12	Střední
Ostružná-Kronfelzov-Šlégrov-Branná-Ostružná	12	Střední
Ostružná-Císařská bouda-Paprsek-Velké Vrbno-Petřikov-Ostružná	18	Střední
Ostružná-Čerňava-Šerák-Keprník-Voska-Volská louka-Banjaluca-Ostružná	23	Vysoká

Zdroj:

<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=10&cat=45&frm=tra&raw=> [cit.2012-21-3] ^[38]

Ostružná - Petříkov - Ramzovské sedlo

Map showing the ski area layout with various runs and lifts. Key locations include Ostružná, Petříkov, Ramzová, and Ramzovské sedlo. The map also shows the surrounding landscape with forests and a river.

I jeseniky se mohou pochlubit i dalšími atraktivními středisky pro milovníky lyžování

Za zmínku stojí ski areál Přemyslov, který se nachází na Přemyslovském sedle

Dalším lyžařským areálem je ski park Filipovice, který nabízí sedačkovou lanovku

délkou 2 600 m a s přepravní kapacitou 2 700 osob/hod. Skipark je vhodný jak pro rodinné lyžování, tak pro vyznavače sportovnějšího lyžování a snowboardingu. ^[23]

Je třeba zmínit i Snowpark Paprsek, který se nachází v nadmořské výšce 780 – 1010 m n. m. Paprsek je svojí atmosférou vhodný hlavně pro rodinnou rekreaci. Nabízí návštěvníkům lyžařské vleky s udržovanými sjezdovkami, funpark, večerní lyžování, profesionální lyžařskou a snowboardovou školu a školku s dětským vlekem, půjčovnu lyžařského a snowboardového vybavení a snowtubing. Snowpark Paprsek má nyní nově vybudovanou dvousedáčkovou lanovou dráhu. Disponuje vleky v délce 490 a 980 m. Restaurace je vzdálena cca 50 m od horní stanice vleku. Areál je rozdělen na 6 tratí s celkovou délkou 3600 m. Velkou výzvou může být 1100 m dlouhá sjezdovka Kaskáda, která spojuje středisko Olšanka se střediskem Paprsek. ^[24]

Poslední areál, který není možno opomenout je lyžařské středisko Kunčice, které se nachází v masivu Kralického Sněžníku v nadmořské výšce 650 – 850 m n. m. Lyžařský areál disponuje 3 lyžařskými vleky v celkové délce 4,5 km s převýšením 150 m, dětským vlekem a vlekem pro snowtubing. Některé sjezdové tratě jsou uměle zasněžovány, což zajišťuje dostatek kvalitního sněhu i za nepříznivých klimatických podmínek. Všechny sjezdovky jsou denně upravovány rolbou. V areálu je k dispozici i osvětlená sjezdovka pro večerní lyžování. Parkoviště je k dispozici u vleku. Skibufet je umístěn přímo pod sjezdovkou, dvě restaurační zařízení 100 m od vleků. K dispozici je také lyžařská a snowboardová škola a půjčovna lyží a snowboardů. ^[21]

5. Komparativní studie lyžařských středisek

V předchozí kapitole jsou shrnuty podrobné informace o jednotlivých lyžařských střediscích. V dalších podkapitolách je využit souhrn informací o areálech, který je aplikován do komparativní části bakalářské práce. Areály budou srovnány dle vybraných ukazatelů, z nichž nejhlavnější jsou např. počet, délka a obtížnost sjezdových a běžeckých tratí, počet přepravních zařízení a jejich celkové přepravní kapacity osob apod.

5.1 Komparace přepravních zařízení

V následující podkapitole budou srovnány lanovky a vleky ve všech lyžařských střediscích Jeseníků. Komparace bude provedena podle počtu přepravních zařízení a podle jejich celkové a průměrné přepravní kapacity. Ze srovnání dle těchto ukazatelů vyplyne pořadí lyžařských středisek od těch s nejvyšší kapacitou po ta s nejnižší přepravní kapacitou.

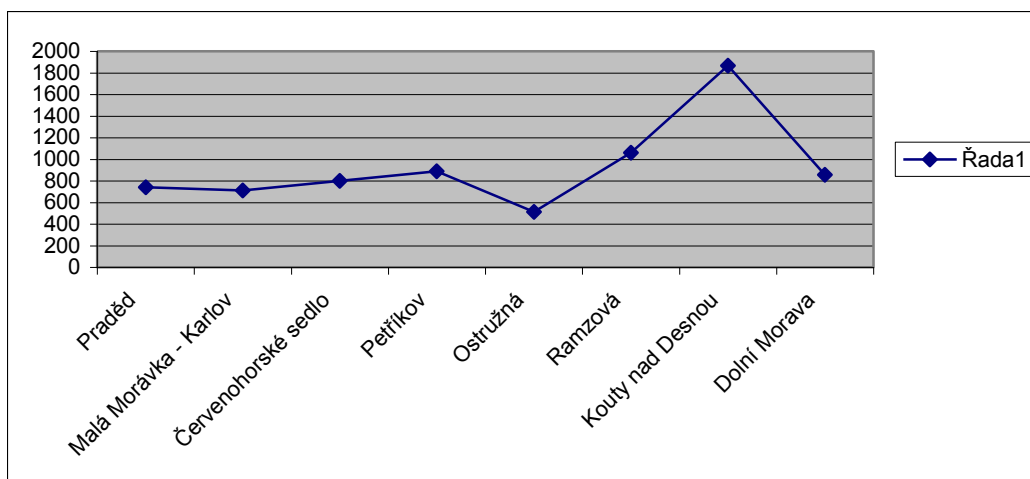
Tab. č. 5.1 - Komparace přepravní kapacity horských přepravních zařízení

Název střediska	Počet přepravních zařízení	Celková přepravní kapacita osob/hod	Průměrná přepravní kapacita osob/hod	Pořadí
Praděd	7	5190	741	6
Malá Morávka – Karlov	13	9260	712	7
Červenohorské sedlo	9	7200	800	5
Petřkov	5	4450	890	3
Ostružná	4	2050	513	8
Ramzová	5	5300	1060	2
Kouty nad Desnou	3	5600	1867	1
Dolní Morava	7	6000	857	4

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky lze usoudit, že na základě tohoto hodnocení je na tom nejlépe ski areál Kouty nad Desnou, které návštěvníkům nabízí 3 přepravní zařízení a má nejvyšší průměrnou přepravní kapacitu lanovek a vleků, která činí 1867 osob/hod. Druhým střediskem, které obsahuje 5 - ti přepravními zařízeními a má druhou nejvyšší přepravní kapacitu je lyžařské centrum Ramzová, třetím střediskem s nejvyšší průměrnou přepravní kapacitou je areál Petřkov.

Graf č. 5.1 – Průměrná přepravní kapacita horských přepravních zařízení

Zdroj: vlastní zpracování

5.2 Komparace počtu, délky a obtížnosti sjezdových tratí

V další části této kapitoly následuje komparace lyžařských středisek podle počtu, délky a obtížnosti sjezdových tratí. U obtížnosti sjezdových tratí jsou uvedeny celkové zastoupení lehkých, středně těžkých a těžkých tratí v daném lyžařském středisku.

Tab.č. 5.2 Komparace sjezdových tratí

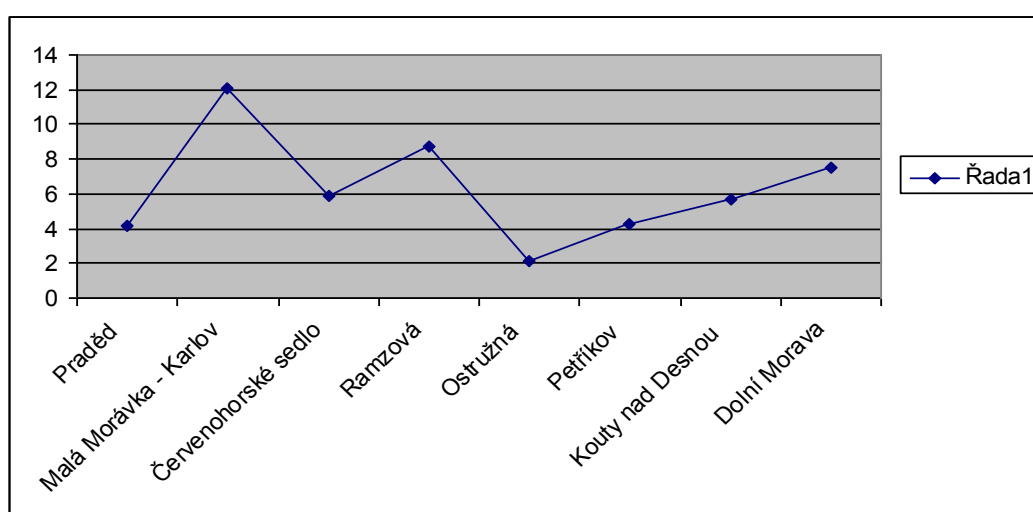
Název střediska	Počet sjezdových tratí	Délka sjezdových tratí (km)	Obtížnost		
					
Praděd	8	4,2	6	1	1
Malá Morávka – Karlov	18	12,1	12	5	1
Červenohorské sedlo	11	5,9	8	2	1
Ramzová	6	8,7	2	3	2
Ostružná	6	2,1	4	2	0
Petříkov	7	4,3	3	3	0
Kouty nad Desnou	4	5,7	2	2	0
Dolní Morava	6	7,5	4	2	0

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že nejlépe na tom, co se týče počtu nabízených sjezdových tratí je Ski areál Malá Morávka – Karlov, který nabízí svým návštěvníkům 18 sjezdových tratí. Druhým střediskem, které obsahuje nejvíce sjezdových tratí je středisko Červenohorské sedlo, které nabízí 11 tratí a třetím střediskem je lyžařské středisko Praděd, které disponuje 8 sjezdovkami. Co se týče obtížnosti a délky sjezdových tratí je na prvním místě opět lyžařské

středisko Malá Morávka – Karlov. Lyžařské středisko disponuje nejdelšími sjezdovými tratěmi v Jeseníkách a poskytuje nejvíce modrých a červených lyžařských tratí. Druhým střediskem, které má jedny z nejdelších tratí v Jeseníkách (8,7 km.) je areál Ramzová a třetí lyžařské centrum s nejdelšími sjezdovými tratěmi je Dolní Morava (7,5 km). Druhým lyžařským střediskem, které disponuje nejvíce modrými sjezdovými tratěmi s nejnižší obtížností je Červenohorské sedlo, třetím je středisko Praděd. Nejvíce středně těžkých sjezdových tratí se nachází opět v lyžařském centru Malá Morávka – Karlov a nejvíce sjezdových tratí s nejvyšší obtížností najdeme ve ski areálu Ramzová.

Graf č. 5.2 – Komparace dle celkové délky sjezdových tratí (v km)

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Komparace infrastruktury služeb lyžařských středisek

Doplňkové služby lyžařských center jsou hodnoceny podle toho, zda je v areálu tato služba k dispozici či ne. Komparace bude zaměřena na to, zda se v areálu nachází, či nenachází lyžařská škola, půjčovna lyžařských potřeb, parkoviště zdarma, restaurace či bufet k občerstvení, umělé zasněžování, večerní lyžování a zda se ve středisku nachází sídlo Horské služby.

Tab. č. 5.3 – Komparace infrastruktury služeb lyžařských středisek

Název střediska	Lyžařská škola	Půjčovna vybavení	Parkoviště zdarma	Občerstvení	Umělé zasněžování	Večerní lyžování	Horská služba
Praděd	A	A	N	A	N	N	A
Malá Morávka Karlov	A	A	A	A	A	A	A
Červenohorské sedlo	A	A	A	A	N	N	A
Ramzová	A	A	A	A	N	N	A
Ostružná	A	A	A	A	N	N	A
Petřikov	A	A	A	A	A	A	A
Kouty nad Desnou	A	A	A	A	A	A	A
Dolní Morava	A	A	A	A	A	N	A

Zdroj: vlastní zpracování

V přehledné tabulce je vidět, že lyžařskou školu, půjčovnu lyžařského vybavení horskou službu a občerstvení poskytují všechna lyžařská střediska, parkování taktéž, kromě lyžařského střediska Praděd – Ovčárna. Zasněžovacími děly disponují střediska Dolní Morava, Kouty nad Desnou, Petřikov a Malá Morávka - Karlov. Noční lyžování poskytují jen střediska Karlov, Petřikov a Kouty nad Desnou.

5.5 Komparace počtu, celkové délky a náročnosti běžeckých tratí

Běžecké tratě jsou srovnávány podle počtu běžeckých tratí, jejich celkové délky a náročnosti. U každého lyžařského střediska se uvádí celkový počet běžeckých tratí a rozdělení tratí dle obtížnosti.

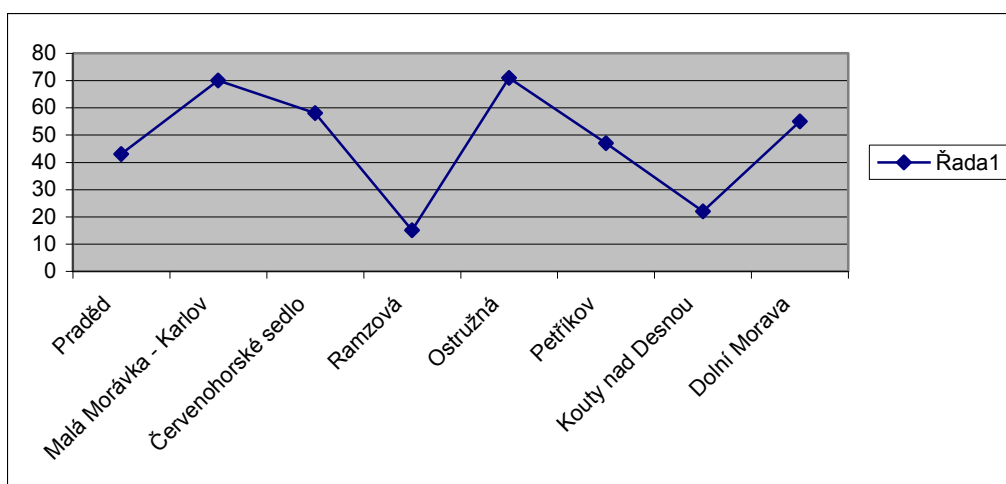
Tab. č. 5.4 – Komparace běžeckých tratí

Název střediska	Počet běžeckých tratí	Celková délka běžeckých tratí (km)	Náročnost běžeckých tratí		
			Vysoká	Střední	Nízká
Praděd	5	43	2	0	3
Malá Morávka – Karlov	5	70	2	1	2
Červenohorské sedlo	5	58	0	3	2
Petřikov	3	15	0	2	1
Ostružná	5	71	1	3	1
Ramzová	3	47	1	2	0
Kouty nad Desnou	3	22	1	1	1
Dolní Morava	2	55	1	0	1

Zdroj: vlastní zpracování

Ze srovnání v tabulce plyne, že nejvíce běžeckých tras mají lyžařská centra Praděd - Ovčárna, Karlov – Malá Morávka, Červenohorské sedlo a Ostružná. Ski arály Petříkov, Ramzová a Kouty nad Desnou mají po 3 běžeckých trasách a lyžařské centrum Dolní Morava má pouze dvě běžecké tratě. Dle počtu kilometrů jsou na tom nejlépe s běžeckými trasy středisko Ostružná a Karlov. Disponují běžeckými tratěmi s celkovou délkou 71 a 70 km. Nejobtížnější tratě mají střediska Praděd – Ovčárna a Karlov – Malá Morávka. Lyžařská střediska Červenohorské sedlo a Ostružná mají nejvíce běžeckých tratí se střední obtížností a nejvíce tratí s nízkou obtížností má středisko Praděd – Ovčárna.

Graf č. 5.3 - Komparace lyžařských středisek dle celkové délky běžeckých tratí (v km)

Zdroj: vlastní zpracování

5.6 Komparace návštěvnosti lyžařských středisek

V této podkapitole následuje komparace lyžařských středisek dle jejich návštěvnosti v posledních třech zimních sezonách. Na základě zjištěných informací, které poskytla přímo lyžařská střediska v Jeseníkách, uvádíme do tabulky pohyby návštěvnosti v jednotlivých lyžařských sezonách. Jelikož většina lyžařských středisek neuvedla přesná čísla, komparace je provedena pouze na základě stability, vzestupu či poklesu návštěvnosti v posledních 3 letech.

Tab. 5.5 - Komparace návštěvnosti lyžařských středisek

Lyžařské středisko	Návštěvnost v sezoně 2009/2010	Návštěvnost v sezoně 2010/2011	Návštěvnost v sezoně 2011/2012
Praděd	Stabilní	Pokles	Pokles
Malá Morávka - Karlov	Stabilní	Stabilní	Stabilní
Červenohorské sedlo	Pokles	Pokles	Vzestup
Petřikov	Stabilní	Stabilní	Stabilní
Ostružná	Stabilní	Stabilní	Stabilní
Ramzová	Stabilní	Vzestup	Vzestup
Kouty nad Desnou	Středisko neexistovalo	Nově vybudované středisko	Pokles
Dolní Morava	Stabilní	Vzestup	Vzestup

Zdroj: vlastní zpracování

Návštěvnost ski areálu Praděd se do roku 2010 pohybovala téměř na stejné úrovni, od zimní sezony roku 2010/2011 však návštěvnost střediska klesá. Hlavním důvodem poklesu návštěvnosti lyžařského střediska Praděd je výstavba a modernizace lyžařských center v okolí.

Ski areály Malá Morávka – Karlov, Ostružná a Petřikov si s menšími výkyvy udržují stále stejnou návštěvnost.

Návštěvnost lyžařského střediska Červenohorské sedlo zaznamenala hluboký propad v sezoně 2009/2010 i v sezoně 2010/2011. Tento pokles návštěvnosti si vyžádala zastaralost lyžařského střediska. V roce 2011 byla zahájena výstavba čtyřsedačkové lanové dráhy, která se nachází na severních svazích areálu. Díky této modernizaci střediska byl zaznamenán vzestup návštěvnosti.

Velice dobře s návštěvností je na tom ski areál Ramzová. Díky svému modernímu vybavení, dobré poloze a rozmanitosti sjezdových tratí zaznamenává stálý vzestup návštěvnosti. Středisko Ramzová je atraktivní nejen pro české turisty, velkou přízeň zde mají milovníci zimní turistiky z Polska.

Nově vybudovaný ski areál Kouty nad Desnou je v provozu teprve od sezony 2010/2011. Ve srovnání se sezonou 2011/2012 středisko zaznamenalo pokles v návštěvnosti, který je pravděpodobně způsoben subjektivními pocity návštěvníků, kteří nové středisko pouze vyzkoušeli a nespĺňovalo jejich preference.

Lyžařské středisko Dolní Morava si do sezony 2010/2011 stejně jako středisko Ramzová udržovalo téměř stabilní návštěvnost. V sezoně 2010/2011 byla uvedena do provozu

čtyřsedačková lanová dráha a návštěvnost se zvýšila a díky dobrým lyžařským podmínkám se stále zvyšuje.

5.7 Komparace lyžařských středisek dle cen a cenových výhod

V této části kapitoly jsou jednotlivá lyžařská střediska srovnávána podle cen jednodenních skipasů pro jednotlivé segmenty návštěvníků. Lyžařská střediska poskytují různé slevové výhody, z nichž nejčastější jsou slevy pro děti (do 10 let), juniory (od 10 do 15 let), studenty, seniory a pro držitele průkazu ZTP.

Tab. 5.6 – Komparace cen a cenových výhod jednodenních skipasů v jednotlivých lyžařských střediscích

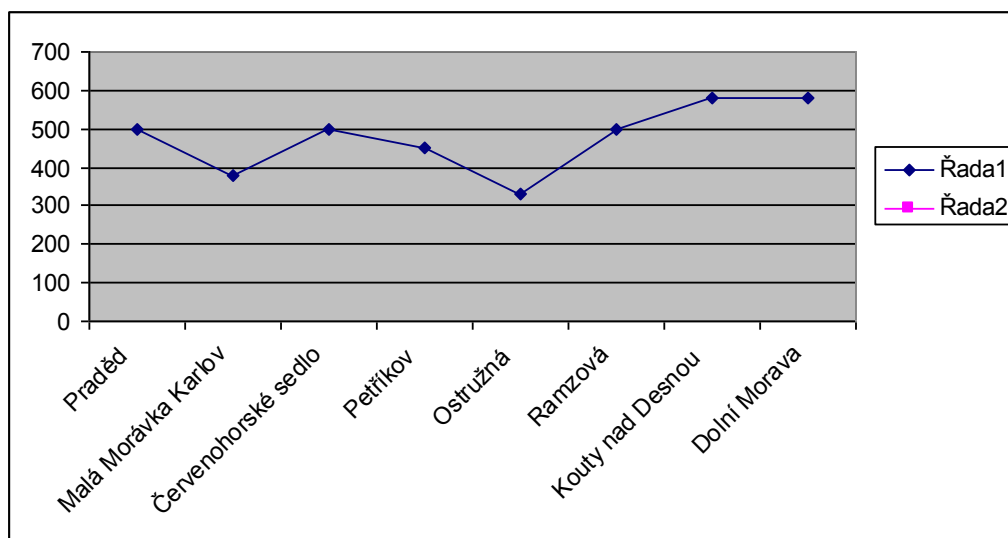
Lyžařské středisko	Cena skipasu dospělý (Kč)	Cena skipasu děti (Kč)	Cena skipasu junior (Kč)	Cena skipasu studenti (Kč)	Cena skipasu ZTP (Kč)	Cena skipasu seniři (Kč)
Praděd	500	350	x	x	x	x
Malá Morávka Karlovy	380	310	x	x	x	x
Červenohorské sedlo	500	350	450	x	x	450
Petřkov	450	310	360	x	310	360
Ostružná	330	210	x	x	x	x
Ramzová	500	360	x	x	x	x
Kouty nad Desnou	580	370	470	390	370	470
Dolní Morava	580	380	460	460	x	460

Zdroj: vlastní zpracování

Z přehledu v tabulce vyplývá, že finančně nejnáročnější lyžování je v lyžařských střediscích Kouty nad Desnou a Dolní Morava a to díky nově vybudovaným sedačkovým lanovým drahám. Lyžařská střediska Praděd, Červenohorské sedlo, Ramzová jsou na druhém místě a střediska Ostružná, Petřkov, Malá Morávka – Karlovy již nejsou tolik finančně náročné. Lyžařské středisko Kouty nad Desnou návštěvníkům poskytuje nejvíce slevových výhod, hned po něm je středisko Dolní Morava, které neposkytuje slevu pouze držitelům průkazů ZTP a středisko Petřkov, které neposkytuje slevu studentům. Středisko Červenohorské sedlo taktéž poskytuje slevu téměř všem návštěvníckým segmentům,

neposkytuje slevu pro studenty a držitele průkazu ZTP. Lyžařská střediska Praděd, Malá Morávka – Karlov, Ostružná a Ramzová poskytují slevu pouze pro děti.

Graf č. 5.4 – Komparace cen jednodenních skipasů pro dospělého osobu v jednotlivých lyžařských střediscích

Zdroj: vlastní zpracování

5.8 Výsledky komparativní studie zimní turistiky v Jeseníkách

Na základě předešlé analýzy jednotlivých zimních lyžařských středisek a komparativní studie, která jasně vymezuje úroveň nabízených služeb dle očekávání návštěvníků a vícekritériálního hodnocení, které určuje aktuální kvalitu poskytovaných služeb pro zimní turistiku v Jeseníkách, jsme dospěli k určitým skutečnostem, ze kterých plyne doporučení lyžařských středisek určitým cílovým skupinám. Pro toto doporučení je hodnocena obtížnost běžeckých a sjezdových tratí a finanční náročnost.

Lyžařské středisko Praděd je dle charakteristik nejvhodnější pro začáteční lyžaře, snowboardisty, a rodiny s dětmi, jelikož má k dispozici převážně lehké sjezdové tratě. Obtížné sjezdové tratě jsou k dispozici pouze dvě. Pro děti je zde k dispozici zvýhodněný celodenní skipas a pro dospělé je cena skipasu ve srovnání s ostatními moderními středisky jako např. Kouty nad Desnou a Dolní Morava o 14% nižší. Běžecké tratě v okolí ski areálu jsou vhodné jak pro rekreační, tak pro zdatné běžkaře, jelikož jsou k dispozici běžecké tratě s nízkou i vysokou obtížností.

Ski areál Malá Morávka – Karlov disponuje taktéž nejvíce lehkými sjezdovými tratěmi, které jsou nejvhodnější pro děti a začínající lyžaře, avšak oproti lyžařskému středisku Praděd se zde nachází mnohem příznivější podmínky pro zdatnější lyžaře. Toto středisko je velice vhodné pro lyžařské výcviky. Jeho infrastrukturou služeb a rozmanitostí sjezdových tratí je naprosto ideální. Zvýhodněný skipas je návštěvníkům k dispozici stejně jako u ski areálu Praděd, ceny jsou zde ale o 24% nižší. Běžecké tratě v okolí střediska jsou vhodné jak pro rekreační, tak pro zdatné běžkaře.

Lyžařské centrum Červenohorské sedlo je kromě začátečních lyžařů a dětí vhodné taktéž pro seniory, kterým je zde k dispozici zvýhodněný skipas. Cena jednodenního skipasu pro dospělé je stejná jako u ski areálu Praděd. Běžecké tratě jsou nejvhodnější pro zdatnější lyžaře, jelikož jsou převážně středně náročné.

Lyžařské středisko Petříkov je dle náročnosti běžeckých a sjezdových tratí nejvhodnější pro zdatnější lyžaře, jelikož disponuje obtížnějšími tratěmi. Zvýhodněné ceny skipasů zde najdou jak děti, tak senioři a dokonce i držitelé průkazu ZTP.

Ve ski areálu Ostružná najdeme sice převážně lehké sjezdové tratě, které jsou vhodné pro začínající lyžaře a děti, avšak běžecké tratě jsou poněkud náročnější, proto bývají doporučovány spíše zdatným a zkušeným běžkařům. Zvýhodněný skipas zde najdeme pouze pro děti, cena jednodenního skipasu pro dospělého je velice nízká.

Ski areál Ramzová má k dispozici jedny z nejrozmanitějších sjezdovek ze všech lyžařských středisek v Jeseníkách, které je možné doporučit převážně zdatným lyžařům, jelikož je jejich obtížnost poměrně vysoká. Stejně tak tomu je i u běžeckých tratí, které jsou velice obtížné, a proto vhodné pouze pro zdatné běžkaře. Zvýhodněný skipas poskytuje středisko jen pro děti, cena skipasu pro dospělého je přijatelná.

Nově vybudovaný ski areál Kouty nad Desnou je vzhledem k délce a sklonu většiny sjezdovek taktéž vhodnější pro zkušené lyžaře. Lyžař musí při každém sjezdu jet vždy úsek po středně těžké trati. Zvýhodněné ceny skipasů zde najdou téměř všechny věkové skupiny, i držitelé průkazu ZTP. Cena skipasu pro dospělého je zde poměrně vysoká, jelikož budování takto moderní středisko bylo finančně velice náročné. Běžecké tratě v okolí areálu můžeme doporučit zdatným běžkařům, jelikož běžecké tratě jsou převážně vysoce náročné.

Ski areál Dolní Morava je moderní ski areál, což se projevuje i v ceně skipasu. Sjezdové i běžecké tratě mohou využívat méně zdatní i nároční lyžaři.

6. Závěr

Bakalářská práce je zaměřena na zimní aktivní turistiku v Jeseníkách. Silnou stránkou této oblasti je, že přináší jedny z nejrozmanitějších podmínek pro sjezdové lyžování, které do Jeseníků každoročně lákají množství návštěvníků. Další silnou stránkou, která se však týká již přímo jesenických lyžařských středisek, je jejich moderní technologické vybavení, které je návštěvníky vyhledáváno. Neopomenutelnou součástí je množství běžeckých stop, které jsou pro mnohé inspirací na výlety zimní krajinou. Jeseníky jsou taktéž dostatečně vybavené množstvím ubytovacích a stravovacích kapacit, které mohou návštěvníci oblasti využít k rekreační dovolené.

Slabou stránkou Jeseníků je jejich špatná dopravní infrastruktura a dostupnost lyžařských středisek, především právě v zimním období. Pozemní komunikace bývají kvůli sněhu často neprůjezdné. Lyžařská střediska jako např. Červenohorské sedlo jsou v nevýhodě, jelikož nemají možnost umělého zasněžování, proto je zde riziko kratší lyžařské sezony a tím nižších tržeb.

Díky metodě sběru dat k tématu bakalářské práce jsem došla k tolika informacím, o kterých jsem doposud nevěděla. Tyto informace bych chtěla použít a sdělit je těm, kteří nemají žádnou představu o tom, co je zimní turistika a jak kvalitní služby poskytují lyžařská střediska v Jeseníkách.

Hlavním cílem práce bylo zhodnocení současné kvality poskytovaných služeb horských středisek Jeseníků formou komparativní studie na základě zjištěných analytických informací.

Dílčím cílem práce byla dle shromážděných informací podrobná analýza infrastruktury lyžařských středisek Jeseníků. Dle mého názoru jsou jak hlavní tak dílčí cíle práce splněny.

Svoji bakalářskou práci jsem vypracovávala s opravdovým zájmem a radostí, jelikož se zimní turistice věnuji již od dětských let.

Bakalářská práce by dle mého názoru mohla posloužit samotným střediskům, jako obecný přehled informací o konkurenčních areálech v Jeseníkách, taktéž by ji mohla využít Městská informační centra, jelikož je bohatá na informace nejen o zimních střediscích, ale i o samotné jesenické oblasti. Dále ji mohou využít cestovní kanceláře a agentury zabývající se zimní rekreací a může sloužit i jako podklad pro navazující diplomovou práci na úrovni projektového řízení.

Seznam použité literatury

a) Knihy

- [1] DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004. 208 s. ISBN 80-7168-901-7.
- [2] HAMPALA, Michal. *Lyžařská střediska*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2004. 120 s. ISBN 80-251-0477-X.
- [3] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.
- [4] CHOVANEC, Felix POTMĚŠIL JAROSLAV A Miroslav Javorský. *Běh na lyžích*, 1 vyd. Praha: Olympia, 1979. 165s. ISBN 20-037-79.
- [5] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.
- [6] PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.
- [7] SEDLÁČKOVÁ, Marcela. *Jeseníky vítají lyžaře a běžkaře*. 1. vyd. Jena: Šumperk, 2002. 36 s. ISBN 80-86209-37-7
- [8] VILÍM, Martin. *Kapitoly ze sjezdového lyžování*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 89 s. ISBN 978-80-210-4939-0
- [9] VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER. *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko – správní fakulta, 2006. ISBN 80-210-4205-2.

b) Internetové zdroje

- [10] SSZ BLAHUTA s.r.o.: Lyžařský vlek typ BLV-1. *Lyzarskyvlek.cz* [online]. © 2008-2009 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.lyzarskyvlek.cz/?clanek=132>
- [11] MĚSTSKÝ ÚŘAD ŠUMPERK. Město Šumperk. *Sumperk.cz* [online]. © 2007 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.sumperk.cz/cs/mesto-sumperk/>
- [12] OLOMOUCKÝ KRAJ - JESENÍKY, SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU. *Jeseníky*. *Jesenikytourism.cz* [online]. © 2009 – 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.jesenikytourism.cz/>

- [13] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: Dolní Morava. *HolidayInfo.cz* [online]. © 1996 - 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=17&loc=5&cat=45&frm=info>
- [14] MOTEEX. Snowboarding *Snowboarding.kx.cz* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.snowboarding.kx.cz/charakteristika_snowboardingu.html
- [15] METEOPRESS, s.r.o.: Bílá stopa na Šumavě. *Bilastopa.cz* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z:
http://www.bilastopa.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=36&Itemid=1
- [16] SNĚŽNÍK. Sáňkařská dráha. *DolniMorava.cz* [online]. © 2010 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.dolnimorava.cz/homepage/>
- [17] CZECHPRODKUKT s.r.o.: Snow tubing. *Haltmar.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.haltmar.cz/641-snow-tubing-snowcart/>
- [18] VELKE-LOSINY.CZ.: Velké Losiny. *Velke - Losiny.cz* [online]. © 2008-2011 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.velke-losiny.cz/>
- [19] Praděd. *Praděd.ceskehory.cz* [online]. [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://praded.ceskehory.cz/>
- [20] SNOW CZ, s.r.o.: Jak se měří sklon svahu. *Snow.cz* [online]. [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://snow.cz/clanek/1039-jak-se-meri-sklon-svahu>
- [21] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: Ski areál Kunčice *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=17&loc=15&cat=45&frm=info&raw>
- [22] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: Ski areál Přemyslov. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=14&cat=45&frm=info&raw>
- [23] COPYRIGHT SITOUR. Ski areál Filipovice. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=15&cat=45&frm=info&raw>
- [24] JESENÍKY INFO. Vítejte v Jeseníkách. *Jeseniky.net* [online]. © 2002 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.jeseniky.net/ski-paprsek-olsanka>

- [25] Soubor: Jesenická oblast. *Wikipedia.org* [online]. [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jesenicka_oblast_CZ_I4C.png
- [26] EPROGRESS. Ubytování podle digitální mapy - Jeseníky, Rychlebské hory a Kralický Sněžník. *Ceskehory.cz* [online]. [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.ceskehory.cz/ubytovani-mapy/jeseniky.html>
- [27] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: HolidayInfo. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=goo&raw=>
- [28] CMC ONLINE. Praděd - lyžařské středisko. *TripZone.cz* [online]. © 2008-2011 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://ceska-republika.tripzone.cz/praded>
- [29] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: HolidayInfo: Červenohorské sedlo. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=info&raw=>
- [30] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: HolidayInfo: Malá Morávka - Karlov. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=4&cat=45&frm=info&raw=>
- [31] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o.: HolidayInfo: Kouty nad Desnou. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=4&cat=45&frm=info&raw=>
- [32] INFOSYSTEM. Lyžařský areál Ostružná, Petříkov, Ramzovské sedlo. *Skisvinec.cz* [online]. © 1999 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://skisvinec.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=75473>
- [33] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. HolidayInfo: Josef Figura - Praděd. *HolidayInfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=2&cat=45&frm=info&raw=>
- [34] SDRUŽENÍ OBCÍ RÝMAŘOVSKA: Běžecské tratě v lokalitě Malá Morávka - Karlov pod Pradědem. *Rymarovsko.cz* [online]. [cit. 2012-04-05]. Dostupné z:
<http://www.rymarovsko.cz/bezkarske-trasy/305-becke-trasy-v-lokalit-mala-moravka-karlov-pod-praddem.html>

- [35] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. HolidayInfo: Ramzová. *HolidayInfo.cz* [online]. 1996 – 2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=6&cat=45&frm=sje&raw=>
- [36] JESENÍKY INFO. Běžkařské trasy z Ramzové, Ostružné a Petříkova. *Jeseniky.net* [online]. © 2002 - 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z:
<http://www.jeseniky.net/index.php?obl=3&kat=3&sluz=43&pol=2486>
- [37] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. HolidayInfo: Petříkov. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=5&cat=45&frm=sje&raw=>
- [38] SITOUR ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. HolidayInfo: Ostružná. *Holidayinfo.cz* [online]. 1996 - 2012 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z:
<http://www.holidayinfo.cz/zima/stredisko.php?lang=1&ro=1&cntry=1&rg=4&loc=10&cat=45&frm=tra&raw=>

c) Normy

- [39] ČSN 01 8027. *Značení a zabezpečení v zimním středisku*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2009. 24 s. Třídící znak 83962
- [40] ČSN 01 8027. *Značení a zabezpečení v zimním středisku: Značení sjezdových tratí*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2009. 24 s. Třídící znak 83962

Seznam zkratek

- A - ano
- apod. – a podobně
- cm – centimetr
- č. – číslo
- ČR – Česká republika
- ČSN – Česká technická norma
- hod. – hodina
- CHKO – chráněná krajinná oblast
- km – kilometr
- km² - kilometr čtverečný
- m.n.m – metr nad mořem
- min. – minuta
- N - ne
- NPR – národní přírodní rezervace
- např. – například
- popř. – popřípadě
- resp. – respektive
- s. - strana
- sec. – sekunda
- sev. – severní
- tzv. - takzvaný
- ZTP – zdravotně tělesně postižený

Seznam obrázků

Obr. 3.1 Značení lehké sjezdové tratě, zdroj: [40], str. 15

Obr. 3.2 Značení středně těžké sjezdové tratě, zdroj [40], str. 16

Obr. 3.3 Značení těžké sjezdové tratě, zdroj: [40], str. 16

Obr. 3.4 Příklad y značení běžeckých tras, zdroj: [40], str. 17

Obr. 3.5 Oblast Jeseníky, zdroj: [25], str. 20

Obr. 3.6 Hrubý a Nízký Jeseník a Kralický Sněžník, zdroj: [26], str. 21

Obr. 4.1 Lyžařská střediska na mapě, zdroj: [27], str. 25

Obr. 4.2 Panoramatická mapa lyžařského střediska Praděd, zdroj: [28], str. 28

Obr. 4.3 Panoramatická mapa lyžařského střediska Červenohorské sedlo, zdroj: [29], str. 30

Obr. 4.4 Panoramatická mapa lyžařského střediska Dolní Morava, zdroj: [13], str. 32

Obr. 4.5 Panoramatická mapa lyžařského střediska Malá Morávka – Karlov, zdroj: [30], str. 35

Obr. 4.6 Panoramatická mapa lyžařského střediska Kouty nad Desnou, zdroj: [31], str. 37

Obr. 4.7 Panoramatická mapa lyžařských středisek Ramzová, Ostružná a Petřikov, zdroj: [32], str. 42

Seznam tabulek

- Tabulka 4.1 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Praděd, zdroj: [33], str. 27
- Tabulka 4.2 – Běžecské tratě lyžařského střediska Praděd, zdroj: [33], str. 27
- Tabulka 4.3 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Červenohorské sedlo, zdroj: [29], str. 29
- Tabulka 4.4 – Běžecské tratě lyžařského střediska Červenohorské sedlo, zdroj: [29], str. 30
- Tabulka 4.5 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Dolní Morava, zdroj: [13], str. 31
- Tabulka 4.6 – Běžecské tratě lyžařského střediska Dolní Morava, zdroj: [13], str. 32
- Tabulka 4.7 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Malá Morávka - Karlov, zdroj: [30], str. 34
- Tabulka 4.8 – Běžecské tratě lyžařského střediska Malá Morávka – Karlov, zdroj: [34], str. 35
- Tabulka 4.9 – Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Kouty nad Desnou, zdroj: [31], str. 36
- Tabulka 4.10 Běžecské tratě lyžařského střediska Kouty nad Desnou, zdroj: [31], str. 37
- Tabulka 4.11 Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Ramzová, zdroj: [35], str. 39
- Tabulka 4.12 Běžecské tratě lyžařského střediska Ramzová, zdroj: [35], str. 39
- Tabulka 4.13 Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Petříkov, zdroj: [37], str. 40
- Tabulka 4.14 Běžecské tratě lyžařského střediska Petříkov, zdroj: [37], str. 41
- Tabulka 4.15 Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Ostružná, zdroj: [38], str. 41
- Tabulka 4.16 Sjezdové tratě a vleky lyžařského střediska Ostružná, zdroj: [38], str. 41
- Tabulka 5.1 Komparace přepravních zařízení, zdroj: vlastní zpracování str. 44
- Tabulka 5.2 Komparace sjezdových tratí, zdroj: vlastní zpracování, str. 45
- Tabulka 5.3 Komparace infrastruktury služeb lyžařských středisek, zdroj: vlastní zpracování, str. 47
- Tabulka 5.4 Komparace běžecských tratí, zdroj: vlastní zpracování, str. 47
- Tabulka 5.5 Komparace návštěvnosti lyžařských středisek, zdroj: vlastní zpracování, str. 49
- Tabulka 5.6 Komparace cen a cenových výhod jednodenních skipasů v jednotlivých lyžařských střediscích, zdroj: vlastní zpracování, str. 50

Seznam grafů

Graf 5.1 – Komparace lyžařských středisek dle přepravní kapacity horských přepravních zařízení, zdroj: vlastní zpracování, str. 45

Graf 5.2 – Průměrná přepravní kapacita horských přepravních zařízení, zdroj: vlastní zpracování, str. 46

Graf 5.3 – Komparace dle celkové délky sjezdových tratí, zdroj: vlastní zpracování, str. 48

Graf 5.4 – Komparace lyžařských středisek dle celkové délky běžeckých tratí, zdroj: vlastní zpracování, str. 51

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 11. 5. 2012

.....

Hana Mochenová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Klopina 117, 789 73 Úsov

Seznam příloh

Příloha 1. - ceníky lyžařských středisek

Příloha 2. – obrázky lyžařských středisek